נספח בטיחות לביצוע עבודות שונות במתחמי הרכבת

1. כללי

1.1 הבטיחות ברכבת ישראל נמצאת בראש סדרי העדיפויות והנהלת החברה מייחסת לבטיחות חשיבות עליונה.

1.2 מדיניות הבטיחות של החברה מחייבת את המנהלים, נציגות העובדים, כלל העובדים, ספקים וקבלנים וכל הגורמים הפועלים בתחומה ובשליחותה של רכבת ישראל.

1.3 נספח זה חל על אתרי עבודה פרויקטי פיתוח, תשתיות רכבת, פרויקטי אחזקה ושירות.

1.4 הוראות נספח זה אינן באות במקום הוראות חוק ו/או תקנות רלבנטיות ובכל מקום של אי התאמה, תגברנה הוראות הדין.

2. מטרה

2.1 מטרת נספח זה להגדיר את השיטה, האחריות והסמכות בכל הנוגע לנושאי הבטיחות בעבודה והבטיחות התפעולית, בעת ביצוע עבודות באתרי העבודה של החברה.

3. הגדרות

3.1 אמצעי הגנה לעובדים בקרבת המסילה - אמצעים שנועדו להגן ולהזהיר קבוצת עובדים בקרבת המסילה, כגון: שלט צפירה, פקודת זהירות, גדר הפרדה וכד'.

3.2 בטיחות ובריאות תעסוקתית – בטיחות בתעסוקה, בריאות וגהות תעסוקתית.

3.3 בניה ובניה הנדסית – כמשמעותן בפקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש), התש"ל – 1970 (להלן – פקודת הבטיחות בעבודה) ובצו הבטיחות בעבודה (עבודות בניה הנדסית), התשכ"ב – 1961.

3.4 בקרת סיכונים – (Risk Control) – בחירה והפעלה של אמצעים לביטול סיכונים או להפחתתם.

3.5 גורם סיכון - (Hazard) – מקור, מצב או פעולה שעשויים להזיק ולהביא לפגיעה גופנית או בריאות לקויה או שילוב של אלה.

3.6 הערכת סיכונים – (Risk Assessment) – קביעת ערכו הכמותי, האיכותי או רמת השפעתו המזיקה של גורם סיכון, תוך התחשבות בהלימה לאמצעי הבקרה הקיימים וקביעה האם הסיכון הוא קביל.

3.7 הדרכת בטיחות - הדרכה הניתנת לעובדים במתחמי הרכבת מכוח התקנה של מסירת מידע והדרכת עובדים (התשנ"ט – 1999), ע"י בעל מקצוע מתאים, בהתאם לתפקידם ולסיכונים שלהם הם חשופים.

3.8 זיהוי גורמי סיכון - (Hazard Identification) – חיזוי, איתור ותיעוד גורמי סיכון הקיימים בתהליכי העבודה ובסביבת העבודה.

3.9 מאורע מסוכן – תאונת עבודה, תקרית בטיחות, או מחלת מקצוע.

3.10 מגיש מאומן – כהגדרתו בתקנות הבטיחות בעבודה (עזרה ראשונה במקומות עבודה), התשמ"ח – 1988.

3.11 מחלת מקצוע - מחלה הפוגעת בעובד או בבריאותו, הנגרמת עקב עבודתו או עיסוקו, כתוצאה מחשיפה מתמשכת ומשמעותית לגורם סיכון, שהוכר קשר סיבתי בין החשיפה אליו למחלה, לפי פקודת תאונות ומחלות משלח יד (הודעה), 1945 (להלן – פקודת תאונות ומחלות משלח יד).

3.12 מנהל עבודה – (לעבודות בניה ובניה הנדסית) - מי שהוסמך על ידי משרד העבודה והרווחה לשמש כמנהל עבודה. מנהל העבודה חייב למלא אחר הוראות תקנות הבטיחות, ולנקוט צעדים מתאימים כדי להבטיח שכל עובד ימלא אחר התקנות הנוגעות לעבודתו.

3.13 מפקח – עובד רכבת או עובד של חברת ניהול / פיקוח מטעם הרכבת, הממלא תפקיד של מפקח מטעם הרכבת, על ביצוע עבודות על ידי הקבלן.

3.14 משגיח בטיחות – עובד רכבת או מטעמה שאינו נמנה על קבוצת העובדים ושתפקידו להתרכז בצפייה ברכבות המתקרבות למקום פעילות העובד/ים ולהתריע עליהן באופן מיידי.

3.15 ממונה על הבטיחות – כהגדרתו בתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו – 1996.

3.16 מסילה – מערכת של פסי פלדה המותקנים על גבי אדנים שיש להם רוחב קבוע המיועדת לתנועת נייד רכבתי.

3.17 מסילה פעילה - מסילה ראשית ומסילת נסיעה אשר מתקיימת בה תנועת רכבות מסחרית נוסעים ומטענים. אם תופעלנה רכבות בזמנים חריגים ללוח הזמנים המסחרי, תחשב המסילה כמסילה פעילה. מסילה תפוסה עם או ללא נייד תחשב לעניין זה כמסילה לא פעילה.

3.18 מפגע - (Obstacle) – מצב לא תקין או מכשול הצפוי לגרום לפגיעה בבריאותו של אדם.

3.19 מפגש אופקי - מסילה ודרך החוצות זו את זו במישור אחד.

3.20 מקום עבודה - כל אחד מאלה: (עפ"י התקנה להכנת תוכנית לניהול הבטיחות תשע"ג 2013)

3.20.1 מפעל כמשמעותו בפקודת הבטיחות בעבודה שמועסקים בו 50 עובדים לפחות.

3.20.2 מקום שבו מתבצעת בניה או בניה הנדסית על ידי מבצע המעסיק באתרי הבניה, בעצמו או באמצעות קבלני משנה, 50 עובדים לפחות בו זמנית.

3.20.3 מקום הנמנה עם תחומי העבודה או המקומות המפורטים בתוספת שמועסקים בו 50 עובדים לפחות. תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (תכנית לניהול הבטיחות), 2013.

3.20.4 מפעל או מקום, לרבות אלה המנויים בפסקות (א)-(ג), שמספר העובדים בו קטן מהמצוין בפסקות האמורות, שמפקח עבודה אזורי הורה לו בכתב להכין תוכנית לניהול הבטיחות עקב סיכונים שלדעת המפקח קיימים ושפורטו בהוראה.

3.21 ניטור סביבתי תעסוקתי - (Environmental Occupational Monitoring) – מדידת רמות חשיפה לגורמי סיכון בסביבת העבודה, הערכת רמות החשיפה ומעקב אחריהן.

3.22 נייד הנדסי - כלי הנדסי אשר נע בכוחות עצמו על המסילה.

3.23 ניתוח סיכונים – (Risk Analysis) – מיצוי תרחישי מאורע מסוכן אפשרי, לאחר זיהוי נוכחותם של גורמי סיכון: הערכה של הסבירות להתרחשותו עקב קיומם של גורמי הסיכון; הערכה של תוצאות המאורע המסוכן, אם יתרחש ; וחישוב משוקלל של רמת הסיכון הנגזרת מן ההערכות הקודמות.

3.24 סיכון – (Safety Risk) – שילוב של הסתברות להתרחשות מאורע מסוכן או לחשיפה לגורם או לגורמי סיכון, ושל חומרת הפגיעה הגופנית או של הבריאות הלקויה שעלול המאורע או החשיפה לגרום.

3.25 סקר מקדים – כהגדרתו בתקנות הבטיחות בעבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), התשע"א – 2011 (להלן – תקנות הניטור).

3.26 עובד (י) קבלן בדרגה I - כל קבלן רגיל, זמני או במשרה חלקית, כולל קבלני משנה, שנשכרו על ידי אתר או אגף לעבודות שירות של רכבת ישראל ואשר יש לו את הפוטנציאל לבצע פעילויות בסיכון גבוה. אבחנה זו מתבססת על היקף העבודה של הקבלן, ולא גודל החברה הקבלנית.

3.27 עובד (י) קבלן בדרגה II - כל קבלן רגיל, זמני או במשרה חלקית, כולל קבלני משנה, שנשכרו על ידי אתר או אגף לעבודות שירות של רכבת ישראל ואשר אין לו את הפוטנציאל לבצע פעילויות בסיכון גבוה, אולם במהלך היקף עבודתו, נכנס באופן שגרתי, כשהוא לא מלווה ו/או מבצע עבודות, באזורי הייצור או בקומה תפעולית אחרת (שאינה מנהלית) בשטחי אתר רכבת ישראל או באתר לקוח, בו רכבת ישראל מבצעת עבודה. דוגמאות לעובדי קבלן בדרגה II הם מפקחי מטפי כיבוי אש, יועצי בטיחות ובריאות שמבצעים ביקורות או בדיקות באתר וספקי שירות אחרים בסיכון נמוך.

3.28 עוזר בטיחות - מבצע בנייה ימנה עוזר בטיחות שיסייע למנהל העבודה באתר הבנייה, ויבצע לשם כך תפקידים בהתאם לחוק ארגון הפיקוח על העבודה.

3.29 צו בטיחות 56415 – צו בטיחות אשר הוצא על ידי מנהל הבטיחות והבריאות במשרד הכלכלה והתעשייה ובו נקבעו הוראות הבטיחות לעבודות המתבצעות בקרבת המסילה.

3.30 צופה מסילה – עובד קבלן אשר הוסמך על ידי רכבת ישראל לשמש כצופה מסילה ושתפקידו להתרכז בצפייה ברכבות המתקרבות למקום פעילות העובד/ים אשר נמצא מעבר לגדר ההפרדה במרחק מעל 2.31 מטר ולהתריע עליהן באופן מיידי על ידי אזהרה קולית.

3.31 ציוד מגן אישי – ציוד שנועד לשימושו האישי של אדם בעבודה, שתוכנן במיוחד להגנתו מפני סיכון העלול לפגוע בבטיחותו או בבריאותו כמפורט בתקנות.

3.32 ציוד מכני הנדסי - כלים מכאניים שונים המיועדים לעבודות הנדסה שונות בתחום הפיתוח, תשתיות, הנדסה אזרחית, תעשייה ומסחר .

3.33 קבוצת עובדים - עובד אחד או יותר אשר מתפקידם לעבוד בסמוך ל/או על מסילה פעילה.

3.34 קבלן - ארגון או אדם העוסק בהקמתו של מבנה, בייצורו של מוצר או במתן שירות, בהתאם לחוזה שנחתם בינו ובין מזמין - מי שמקבל את המבנה, המוצר או השירות.

3.35 קבלן משנה - יחיד, או חברה, המקבלים על עצמם לבצע עבודה בעבור קבלן אחר שיש לו חוזה גדול יותר לביצוע עבודה (שהוא הקבלן הראשי).

3.36 קו בבניה - מסילה הנמצאת בתהליך של בניה או שיקום או פירוק.

3.37 רכבת/נייד רכבתי - קטר וכל כלי שנוסע או נגרר על גבי המסילה.

3.38 תאונה - (Accident) - אירוע חד-פעמי, שבו מתממש הפוטנציאל של גורם סיכון או של מפגע ונגרם נזק לבריאות.

3.39 תאונת עבודה - (Work Accident) - תאונה שאירעה לעובד תוך כדי עבודתו ועקב עבודתו אצל מעביד או מטעמו ולעובד עצמאי – עקב עיסוקו במשלח ידו.

3.40 תחום המסילה - מרחק של 2.31 מטר מכל צד ממרכז המסילה כפי שהוגדר בהוראות הפעלת הרכבת.

3.41 תכנית שיטתית פרואקטיבית – תכנית יישומית להגשמת היעדים, המאופיינת בנקיטת יוזמה ותכנון מראש.

3.42 תכנית שנתית – תכנית המעודכנת מדי שנה בשנה ובה פירוט של פעולות לביצוע, לרבות ציון האחראים לביצועה של כל פעולה כאמור והמועד להשלמת ביצועה.

3.43 תפיסת מסילה - תהליך העברת ניהול התנועה במסילה בקטע או בתחום תחנה מאחריות אגף הפעלה לאחריות הממונה על תפיסת המסילה.

3.44 תקרית בטיחות – (Safety Incident) – אירוע שבו מתממש הפוטנציאל של גורם סיכון או של מפגע בלא פגיעה באדם, לרבות מקרה מסוכן כמשמעותו בפקודת תאונות ומחלת משלח יד.

4. בטיחות ובריאות קבלנים – כללי

4.1 הקבלן/החברה המבצעת/נותן השירות (להלן: "החברה" או "הקבלן"), הינה האחראית הבלעדית לבטיחות בעבודה באתרי רכבת ישראל בכלל ובקרבת המסילות בפרט ו/או בכל אתר אחר של הרכבת בו מבוצעות העבודות או ניתנים השירותים עבור רכבת ישראל. באחריותה המלאה לנקוט בכל האמצעים הנדרשים ובכללם אלו שיפורטו להלן על מנת למנוע פגיעה ברכבת, או היפגעות עובדים וציוד מרכבות, ו/או ממהלך ביצוע העבודות או השירותים. עובדי הקבלן/החברה המבצעת/נותן השירות לעניין נוהל זה, כוללים את כל קבלני המשנה והעובדים הנוטלים חלק בביצוע החוזה.

4.2 מנהל הפרויקט מטעם החברה המבצעת מצהיר כי ביקר במקום ביצוע העבודות וסביבותיו ובחן את דרכי הגישה אליו וכן את כל התנאים והנסיבות הקשורים בביצוע העבודות כולל אופי הסיכונים הכרוכים בהם וכי בידו הכלים, האמצעים, החומרים, הכישורים, הידע וכוח האדם המתאים לבצע את העבודות תוך שמירה מלאה וקיום אחר כל כללי הזהירות והבטיחות בעבודה בין עפ"י כל דין, בין עפ"י תקנות ונוהלי הבטיחות של רכבת ישראל בין עפ"י הוראות הממונה על הבטיחות הרלבנטי לפרויקט מטעם הרכבת, לרבות חילוץ והצלת עובדים. אחריות החברה לוודא שכל עובדיה ומי מטעמה, העוסקים בעבודה יקיימו את כל הוראות הבטיחות כאמור לעיל.

4.3 קיום כל הוראת חוק, תקנה, תקן, תקנות מקומיות בנושאים ובהקשרי בטיחות ובריאות מחייבים את הקבלן על פי דין ועל פי הסכם ההתקשרות עם חברת רכבת ישראל בע"מ. נוהל זה, ההוראות והדרישות הנגזרות ממנו, באים אך להשלים וכתוספת לכל הוראה חוקית מחייבת ואין בהם כדי לפתור ו/או לגרוע ו/או לצמצם כל דרישה והוראה חוקית על פי כל דין. נוהל זה תקף לכל סוגי הקבלנים אשר יעבדו במתקני ובמתחמי רכבת ישראל או כקבלני משנה באתרים / מתחמים של רכבת ישראל.

4.4 פעילויות בסיכון גבוה, כוללות אך אינן מוגבלות לכך בלבד, את הדברים הבאים:

4.1.1 עבודות לשיכוך אסבסט.

4.1.2 עבודות עם אסבסט מטריד או חומרים סיביים אחרים.

4.1.3 עבודות בניה ובניה הנדסית (כולל מגרש חנייה או תיקון גג).

4.1.4 עבודות בעזרת עגורנים ומכונות הרמה.

4.1.5 עבודות בסביבה חשמלית בכלל ובסביבה חשמלית להינע רכבות בפרט.

4.1.6 עבודות הריסה.

4.1.7 עבודות חפירה ועבודות עפר.

4.1.8 עבודות להתקנה או הסרה של ציוד או מכונות.

4.1.9 עבודות בתחום האוורור, חימום ועבודות מיזוג אוויר (הכוללות פראון).

4.1.10 עבודות שרברבות (הכוללות שבירה או הפרדה של צינורות ראשיים).

4.1.11 הקמת פיגומים.

4.1.12 עבודות חמות.

4.1.13 עבודה עם חומרים המכילים עופרת.

4.1.14 כניסה למקומות מוקפים.

4.1.15 עבודה בגובה / עבודה על משטחים מוגבהים כולל בטיחות סולמות.

4.1.16 עבודות חשמל.

4.1.17 עבודות המחייבות נעילה ותיוג (LOTO).

4.1.18 עבודות עם ובסביבת ציוד עם קרינה.

4.1.19 ביצוע עבודות על רציפי תחנות נוסעים.

4.5 החברה תקפיד בכל עת כי אתר העבודה יהיה נקי מציוד, פסולת וחומרים שבאחריותה, היוצרים מפגעים בטיחותיים, גהותיים ואקולוגיים. בכל מקרה תוודא פינויים מיד בסיום העבודה, הכולל בין השאר סגירת תעלות תקשורת, גובי תקשורת, מכסי ביוב וכד'.

4.6 איסור התקלת היקף המבנה המינימאלי – אין להניח חומרים או כלי עבודה מכל סוג שהוא בתוך היקף המבנה המינימאלי כאמור בספר המסלולים והשלוחות המעודכן האחרון / מידות המבנה והמטען.

4.7 איסור ביצוע עבודות פיצוץ בקרבת המסילה – אין לבצע ואין להתיר לבצע כל עבודת פיצוץ בתחום המסילות או בסמוך אליהן ללא קבלת רשות מראש ובכתב מסמנכ"ל בטיחות.

4.8 לקבלן אסור להשתמש/לתפעל פריטי ציוד של הרכבת לביצוע העבודה ללא קבלת אישור מתאים. (מכונות וכלי עבודה).

4.9 אין להבעיר אש במתחמי הרכבת ללא קבלת אישור בכתב מראש ובכל מקרה האחריות לנזקים שיגרמו מהבערת אש זו תחול על הקבלן/מבצע העבודה. בטיחות בעבודות חמות בהתאם לנוהל ר"י 109-04-10 "מניעת אש במהלך ביצוע עבודה חמה".

4.10 שעות העבודה והמנוחה של עובדי הקבלן יתבצעו על פי החיקוק הרלוונטי.

4.11 אין להעסיק עובדים מתחת לגיל 18, ללא היתר מיוחד.

4.12 באחריות הקבלן להעסיק עובדים אשר ביצעו בדיקות רפואיות תעסוקתיות, בהתאם לחובה הקבועה בחיקוק הרלוונטי לעניין עובדים בהתאם לגורמי הסיכון שבעבודתם.

4.13 באחריות הקבלן לוודא כי כל פריטי הציוד בהם משתמשים עובדיו נמצאים במצב תקין.

4.14 הנהלת רכבת ישראל שומרת לעצמה את הזכות להוסיף או לשנות בעתיד, הוראות בטיחות אלו.

4.15 בכל מקרה בו יתורגם נספח הבטיחות לשפה אחרת, נוסח המהדורה בעברית הוא הקובע.

4.16 חל איסור מוחלט על חסימת שדה הראיה לרכב המתקרב למפגש דרך - מסילה בלתי מוגן.

4.17 בכל מקרה של מצב חרום המסכן את סביבת המסילה או את תנועת הנייד על המסילה, יש לדווח לפיקוד הרכבת בטלפונים:

מנהל מחלקת פיקוד במשמרת – 04-8564986

פקד צפוני - 04-8564104

פקד דרומי - 04-8564115

5. הימצאות עובדים על או בקרבת המסילה – הוראות בטיחות כלליות

5.1 חל איסור על כל עובד להימצא בתחום המסילה, למעט כאשר הדבר נדרש לצורך מילוי תפקידו ובהתאם לכללי הזהירות והבטיחות.

5.2 חציית מסילה או מעבר בין הקרונות.

5.2.1 ככלל, שום עובד לא יחצה מסילה תוך מעבר מעל או מתחת לקרונות.

5.2.2 אם לצורך מילוי תפקידו נדרש העובד לחצות את המסילה בין הקרונות החונים, עליו לנקוט באמצעי הזהירות הבאים :

5.2.2.1 לוודא כי אין תנועת נייד רכבתי במסילות אותן בדעתו לחצות.

5.2.2.2 חציית המסילה בה חונה נייד תתבצע במרחק לפחות 5 מטרים מקצה הנייד.

5.2.2.3 העובד לא יחצה את המסילה בין שני טורי הקרונות אלא רק כאשר המרחק ביניהם לפחות 10 מטרים.

5.3 אם לצורך מילוי תפקידו נדרש העובד לחצות את המסילה תוך מעבר מעל הקרונות החונים ואין לו אפשרות אחרת לחצות את המסילה, ייעשה זאת באופן הבא :

5.3.1 בקרון נוסעים – דרך דלתות הכניסה לקרון.

5.3.2 בקרון משא מצויד במרפסת יעבור דרך המרפסת.

5.3.3 בקרונות אחרים אסור לעבור.

5.3.4 העובד קבל אישור ממנהל משמרת/אחראי על העיתוק.

5.3.5 טרם יאשר מנהל המשמרת/אחראי על העיתוק חציית המסילה מעל הקרונות החונים, יוודא שחציית המסילה נדרשת לצורך ביצוע עבודה ואין דרך אחרת בטיחותית לחצות את המסילה. בנוסף יוודא שטור הקרונות חונה ואין כוונה להזיזו עד לאחר סיום החצייה.

5.4 מעבר מנהלתי של מסילה פעילה.

5.4.1 אין לחצות מסילה לצורך מנהלתי שלא במעבר מוסדר.

5.4.2 לפני חצית מסילת רכבת יש להתקדם בזהירות עד לנקודת החצייה המאושרת אשר נמצאת כ- 2.5 מ' ויותר לפני המסילה.

5.4.3 יש לעצור לפני המעבר, להביט לצדדים, ורק לאחר וידוא כי אין תנועה מתקרבת על המסילה (תנועת נייד רכבתי לסוגיו), יש לחצות את המסילה בצורה בטוחה. אם לא ברור מה כיוון התנועה של הנייד אין לחצות.

5.4.4 במידה ומבחינים בנייד בתנועה אין לחצות. יש להמתין עד למעבר הנייד ורק לאחר מכן לחצות בבטחה את המסילה.

5.4.5 אין להתעכב במהלך מעבר מסילה – יש לשהות את הזמן המינימאלי על המסילה וסביבתה, אולם אין לרוץ בזמן מעבר המסילה.

5.4.6 לאחר סיום החציה יש להתרחק מהמסילה, לפנות את סביבת המסילה ולהשאיר מקום לאחרים לחצות.

5.4.7 במקומות בהם יש יותר ממסילה אחת, יש לחצות רק כאשר כל המסילות נצפות ופנויות מרכבות. במצב זה יש להביט לצדדים פעם נוספת בין כל מסילה ומסילה.

5.4.8 במהלך חצית מסילה, על חוצה המסילה להיות מרוכז בשמירה על הבטיחות אין לבצע כל פעולה אשר עלולה להסיח את דעתו או להפריע לשדה הראיה שלו – ובכלל זה:

5.4.8.1 אין להשתמש בטלפון נייד (טלפונים, הודעות, מידע).

5.4.8.2 אין לנוע עם אזניות באוזניים.

5.4.8.3 יש להסיט פרטי לבוש אשר מסתירים את שדה הראיה כמו כובע, מעיל וכד'.

5.4.9 יש להישמע להוראות השילוט במעבר ולנהוג בהתאם להן.

5.4.10 כאשר קיימים אמצעי התראה במעבר מנהלתי, יש להישמע להם ולאותות אותם הם מפעילים. עם זאת, גם אם אמצעי ההתראה מאפשרים חציה, לפני תחילת החציה יש לבדוק כי אין תנועת נייד על המסילה.

5.4.11 אם "נלכדת" בין שתי רכבות הנמצאות בתנועה, שכב על הקרקע בין המסילות עם הפנים למטה.

5.4.12 בכל מקום בו יש גשר הולכי רגל עילי או מעבר הולכי רגל תת-קרקעי נדרש להשתמש בהם לצורך מעבר.

6. הגנה על עובדים בקרבת המסילה.

6.1 הנחיות בטיחות לעבודות במרחק קטן מ 5 מטרים ממרכז המסילה הפעילה יינתנו על בסיס צו בטיחות 56415 שהוצא ע"י משרד הכלכלה והתעשייה - מנהל הבטיחות (נספח ז') או כל צו אחר שיבוא במקומו ובהתאם להוראות הפעלת הרכבת.

6.2 תנאי סף לביצוע עבודות על או בקרבת מסילה

6.2.1 בטרם כל עבודה על או בקרבת מסילה יש לבצע סיור מקדים וניהול סיכונים לעבודות על או בקרבת מסילה אשר יהוו בסיס להחלטה עבור אופי העבודה (עבודה בקרבת מסילה/תפיסת מסילה), ההגנות הנדרשות עבור כל סוג עבודה, ממצאי הסיור המקדים וניהול הסיכונים יתועדו בטפסים ייעודיים אשר יועברו למנהל העבודה ולממונה על תפיסת המסילה.

6.2.2 סיור מקדים - בטרם עריכת ניהול סיכונים לעבודות על או בקרבת מסילה ידאג נציג החטיבה היוזמת לביצוע סיור מקדים במקום העבודה המיועד, הסיור יערך בהשתתפות כלל הגורמים הנדרשים לדעת ממונה הבטיחות בחטיבה, ממצאי הסיור יתועדו בטופס ייעודי ר"י 609 טופס סיור מקדים לביצוע עבודות על או בקרבת מסילה ויהוו בסיס לניהול הסיכונים.

6.2.3 ניהול סיכונים לעבודה על או בקרבת מסילה

6.2.3.1 בטרם ביצוע כל עבודה על ובקרבת מסילה, נדרש לבצע ניהול סיכונים לעבודות על או בקרבת מסילה.

6.2.3.2 ניהול הסיכונים יבוצע ע"י גורם שנתמנה ע"י מנהל האגף היוזם, ומטרתו לתעד ולטפל בכלל הסיכונים הבטיחותיים הנובעים מביצוע העבודה.

6.2.3.3 ניהול הסיכונים יתבצע בהתאם לטופס ר"י 610 "ניהול סיכונים רכבתי לעבודות על או בקרבת מסילה", אשר יתבסס בין היתר על ממצאי טופס ר"י 609 "סיור מקדים לעבודה על או בקרבת מסילה", אופי העבודה, תנאי השטח הצפויים בעת ביצוע העבודה (יום/לילה/מזג אוויר וכד').

6.2.3.4 בהתאם לתוצאות ומסקנות ניהול הסיכונים, תקבע בין היתר מסגרת העבודה (פינוי מידי או תפיסת מסילה) וכן, ההגנות הנדרשות בנוסף על ההגנות המהוות תנאי סף בהוראות ההפעלה.

6.2.3.5 הגנה על עובדים בעבודות במסגרת "תפיסת מסילה" / "תפיסת קטע" תתבצענה בהתאם להוראות הפעלת הרכבת.

6.2.3.6 מסקנות ניהול הסיכונים יתועדו בטופס ייעודי כנ"ל.

6.2.3.7 יודגש: החובה לביצוע ניהול סיכונים לעבודות על או בקרבת מסילה, הינה בנוסף על חובתה של החטיבה היוזמת לבצע / להורות על ביצוע ניהול סיכונים בהתאם לנהלי חטיבת הבטיחות.

6.3 אמצעי הגנה על עובדים בעבודה על או בקרבת מסילה

6.3.1 התקנת גדר הפרדה ושלטי אזהרה לעובדים

6.3.1.1 אם העבודות מבוצעות בקרבת מסילה פעילה באחריות מנהל העבודה/ראש צוות להציב גדר הפרדה בין אתר העבודה למסילה פעילה, באופן שתמנע מהעובד ו/או ציוד ו/או מכונות להתקרב אל המסילה הפעילה ולרכבות החולפות במקום ובהתאם להוראות שלהלן:

6.3.1.1.1 גדר ההפרדה תוצב רחוק ככל הניתן מהמסילה הפעילה ובכל מקרה במרחק שלא יקטן מ – 2.31 מ' ממרכז המסילה.

6.3.1.1.2 אורך גדר ההפרדה יהיה 30 מ' לפחות מעבר למקום העבודה, בכל כוון. יחד עם זאת, אורך הגדר באזורי העבודה, מיקומה ודרישות נוספות ייקבעו עפ"י שיקול דעתו של הממונה על הבטיחות הרכבתי בהתאם לאופי העבודה והערכת הסיכונים.

6.3.1.1.3 להלן אפיון גדר ההפרדה:

רשת: "רשת אוסטרלית" בחורים משתנים. גובה הגדר 1.40 מטר לפחות.

עמודים: "איסכור" (Y) באורך 1.80מטר.
העמודים נעוצים בקרקע בעומק 40 ס"מ. המרחק בין עמודי הגדר 4 מטר.

תמיכות: תמיכות "איסכור" (Y).
התמיכות מותקנות בכל עמוד עשירי ו/או בפינות או שינוי כיוון.
התמיכה קשורה לעמוד ע"י חוט - קשירה כפול בעובי 2 מ"מ.

אביזרי חיבור: הרשת קשורה לעמודי הגדר ב – 4 מקומות.
הקשירה נעשית בעזרת חוט קשירה 1.6 מ"מ.

עיגון: במקומות שבהן לא ניתן להחדיר את עמודי הגדר לקרקע (תשתיות תקשורת, חשמל רציפי רכבת בתחנות ובמקומות אחרים) יש להתקין את העמודים עם בסיסים של יסוד בטון טרומי במידות 60/30/10 כאשר עמוד הגדר מבוטן בתוך הבסיס.
סימון: לכל אורכה של הגדר, בחלקה העליון, ימתח סרט סימון לבן (סס"ל).

6.3.1.2 יש להתקין שלטי אזהרה על גבי הגדר אשר יאסרו את חצייתה אל עבר המסילה הפעילה.
על גבי השלט ייכתב "**המעבר לכיוון המסילה אסור**".

גודל השלט 80x30 ס"מ, גובה האותיות 12 ס"מ, אותיות שחורות על רקע לבן. בנוסף יוצבו על הגדר שלטים הכתובים בשפה המובנת לעובדים אשר אינם דוברים עברית.
שלטים יותקנו לכל אורכה של גדר ההפרדה, כאשר המרחק בין השלטים הינו 30 מטר.

6.3.1.3 יודגש

6.3.1.3.1 אין להציב גדר בעבודה על המסילה.

6.3.1.3.2 אין להתקין גדר הפרדה באופן העלול לסכל, או להקשות על ביצוע הפינוי המידי.

6.3.1.3.3 אם לצורך הגנה על קבוצת עובדים הוצבה גדר בהתאם לסעיף זה, אין חובה ליישם אמצעי הגנה נוסף.

6.3.1.3.4 אם משך התקנת הגדר ארוך יותר ממשך העבודה או שהגישה למקום הצבת הגדר מוגבלת, רשאי ממונה הבטיחות בחטיבה לקבוע אמצעי אחר.

6.3.1.3.5 בעבודות ע"ג רציפים, תבחן גדר בטיחות חלופית ע"י הממונה על הבטיחות הרכבתי הרלבנטי בהתאם לסוג העבודה וניהול הסיכונים.

6.3.2 פירוק גדרות הפרדה (לאחר סיום עבודה באתר).

6.3.2.1 תמיד בסיום העבודה באתר, מוטלת על הקבלן המבצע את העבודה החובה לפרק ולפנות את כל גדרות ההפרדה מאתרי הרכבת ולהחזיר את המצב בשטח לקדמותו. פעולות הפירוק והפינוי של גדרות הפרדה יעשו בכפוף לניהול הסיכונים ובהתאם להנחיות הממונה על הבטיחות ר"י הרלוונטי לעבודה זו.

6.3.3 הצבת משגיח

6.3.3.1 משגיח בטיחות יוצב בהתקיים אחד מהתנאים שלהלן:

6.3.3.1.1 במקרים בהם אין אפשרות בהתקנת גדר הפרדה או שהסיכון בהקמת גדר הפרדה גבוה מהסיכון הכרוך בביצוע העבודה עצמה או שזמן הקמת גדר הפרדה ארוך מזמן ביצוע העבודה עצמה ובכפוף לניהול הסיכונים שבעבודה.

6.3.3.1.2 בעבודות בהן מתבצעות פעולות הנפה שעלולות לחצות אל תחום המסילה.

6.3.3.1.3 בעבודות לגובה אשר יש חשש לנפילה של כלים/ציוד לתחום המסילה.

6.3.3.1.4 בעבודות אשר מבוצעות על גבי רציפי תחנת רכבת/חניות בקטע, בין פס האזהרה (קו צהוב) לקצה הרציף ובהתאם לניהול הסיכונים.

יודגש:

אם המסילה האמורה נתפסה, הצבת משגיח בטיחות כאמצעי הגנה נוסף תהא בכפוף לממצאי ניהול הסיכונים.

6.3.4 שלטי אזהרה לנהג הנייד הרכבתי

6.3.4.1 המקרים בהם יש להתקין שלטי אזהרה

6.3.4.1.1 במסילה פעילה במקרים המנויים להלן יש להתקין שלט אזהרה לפי סעיף 1.3.20 בהוראות הפעלת הרכבת / פרק 1 / חלק ב':

א. אם לא הותקנה גדר הפרדה בהתאם לאמור לעיל.

ב. בעבודות ציוד מכני הנדסי בהתאם לממצאי ניהול הסיכונים.

ג. בקבוצת עובדים המונה 4 עובדים ומעלה, (מתחת ל 4 עובדים – בהתאם לתוצאות ניהול הסיכונים).

ד. אם צוותה פ"ז להגנה על קבוצת עובדים – בהתאם להוראות הפעלת הרכבת.

יודגש:

אם משך התקנת השילוט ארוך יותר ממשך העבודה או שהגישה למקום הצבת השלט מוגבלת, רשאי הממונה על הבטיחות בחטיבה לקבוע אמצעי אחר שישמש כאזהרה לנהגי הרכבות.

6.3.4.2 אופן הצבת שלטי האזהרה

6.3.4.2.1 לפני תחילת העבודה באחריות מנהל עבודה/ראש צוות להציב שלט אזהרה מס' 1.3.20 "הגנה על קבוצת עובדים" (ראה הוראות הפעלת הרכבת), בשני הקצוות של חלק המסילה בה מתקיימות העבודות **ולדאוג להסרתם בתום העבודה.**

6.3.4.2.2 כאשר מיקום השלט על פי המרחקים האמורים נדרש ברציף או במקום בו לא ניתן להתקין שילוט, אזי יש להציב את השלטים בסמוך ככל שניתן למקום הנדרש ע"פ סעיף 6.3.4.2.1 לעיל.

6.3.5 חובות בעלי התפקידים

6.3.5.1 על בעלי התפקידים לעניין פרק זה ובנוסף להוראות כל דין לפעול כדלקמן:

6.3.5.1.1 חובות מנהל העבודה/ראש צוות

א. לוודא כי מבוצעת העבודה המתוכננת ובמקום הנכון.

ב. לוודא הדרכת עובדים, מדי יום ובחילת כל משמרת עבודה חדשה.

ג. לוודא כי העבודה מבוצעת על פי ההוראות המקצועיות והוראות הבטיחות על פי דין.

ד. לתאם בין העובדים.

ה. לוודא התקנת שלטי אזהרה כאמור בסעיף 6.3.4.2.

ו. ליישם את אמצעי ההגנה על קבוצת העובדים בהתאם לקביעת גורם מטעם החטיבה/אגף.

ז. לוודא בהתאם לניהול הסיכונים את מקום הצבת המשגיח בהתייעצות עם הממונה על הבטיחות בהתאם לתנאי השטח ובמקום שממנו יהיה ניתן להבחין ברכבות המתקרבות ולהתריע על התקרבותן בפני קבוצת העובדים.

ח. לוודא פינוי מידי של צוות העובדים והציוד מתחום המסילה בעת התקרבות רכבת.

ט. להחליט על הפסקת העבודה באופן מידי בתנאי ראות לקויים או קשים או כל מצב סכנה אחר וחידושה עם היווצרות תנאים מתאימים.

6.3.5.1.2 חובת עובד בקבוצה

א. בהתקרבות רכבת או בקבלת אות התרעה מהמשגיח, על עובד בקבוצת עובדים לעמוד בצד במקום בטוח, כך שלא תהיה צפויה לו כל סכנה מצד רכבת אחרת שתתקרב במסילה המקבילה.

ב. הרמת יד כאות כלפי נהג הרכבת שאכן שמע את אזהרתו בהישמע צפירות מהנייד רכבתי.

7. הדרכת עובדים

7.1 בהתאם לתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכת עובדים), התשנ"ט 1999, נדרש למסור מידע ולהדריך עובדים במקומות העבודה ומכאן :

7.1.1 תמיד לפני תחילת ביצוע עבודה חדשה / פרויקט חדש / הסכם חדש / ריענון שנתי, יערך מפגש בין מזמין העבודה, הממונה על הבטיחות החטיבתי / מתחמי הרלוונטי לעבודה זו, הקבלן המבצע וגורמים נוספים (עפ"י שיקול דעתו של הממונה על הבטיחות). בפגישה יימסרו הוראות בטיחות כלליות וייחודיות לביצוע העבודה (לרבות נוהל זה).

7.1.2 האחריות לתאום המפגש עם הממונה על הבטיחות מוטלת על הקבלן בתאום עם מנהל החוזה מטעם ר"י.

7.1.3 מזמין העבודה/היזם יוודא ביצוע הדרכה למנהל העבודה / ראש הצוות, הצוות הניהולי וגורמים נוספים בשיתוף הממונה הבטיחות הרכבתי, באמצעות גורם מוסמך בדבר הסיכונים שבעבודה במתחמי רכבת ישראל בכלל וקרבת המסילה בפרט. קבלת הדרכת בטיחות וחתימה על הצהרת בטיחות הינם תנאי לתחילת ביצוע העבודה.

7.1.4 באחריות מנהל העבודה / ראש הצוות של הקבלן להדריך את העובדים בדבר הסיכונים שבעבודתם בכלל ובגורמי הסיכון שבעבודה במתחמי ר"י בכלל ובקרבת מסילות הברזל בפרט.

7.1.5 במידה והקבלן מבצע עבודה אחרת מזו שעליה הודרך, באחריותו לקבל תדרוך בטיחותי חוזר מהממונה על הבטיחות החטיבתי / מתחמי הרלוונטי לעבודה זו.

7.1.6 אין לבצע כל עבודות (תחזוקה/שיפוצים) חשמל/מים/תקשורת במתחמי הרכבת, אלא אם כן בוצע תאום מלווה בהדרכת בטיחות מקדימה עם הגורמים המקצועיים הרלוונטיים ורק לאחר קבלת אישור בכתב מהם.

7.1.7 הדרכה כאמור תחזור ותקוים בהתאם לצורכי העובדים ולפחות אחת לשנה.

7.1.8 הקבלן ינהל תיעוד (פנקס הדרכה) הדרכות עובדים, בהתאם לתקנות ארגון הפיקוח מסירת מידע והדרכת עובדים.

7.1.9 השיטה ונושאי הדרכת עובדי קבלן / מבקרים – בהתאם לנספחים ד', ה', ו'.

8. ציוד מגן אישי

8.1 מנהל/חברה קבלנית/יזם המעסיק עובדים במתחמי הרכבת, יספק ציוד מגן אישי לשימוש עובדיו בהתאם לתקנות הבטיחות בעבודה (ציוד מגן אישי), התשנ"ז 1997.

8.2 שימוש וטיפול בציוד מגן אישי, יתבצע בהתאם לנוהל רכבת ישראל 110-04-10 " שימוש בציוד מגן אישי ". **עובדי קבלן ואחרים ילבשו אפוד זוהר בצבע צהוב.**

9. הפסקת עבודה, בגין חריגה מהוראות בטיחות

9.1 באתר עבודה בו נמצאו ליקויים בטיחותיים חמורים, נתונה הסמכות למפקח/הממונה על הבטיחות, להפסיק באופן מיידי את ביצוע העבודה בין היתר במקרים הבאים:

9.1.1 במקרים בהם נראה למנהל/מפקח/ממונה על הבטיחות בעבודה, כי בשטח יש ליקויים בטיחותיים חמורים ואי הפסקה מידית של העבודה באתר עלולה להסתיים בתאונה.

9.1.2 באתר קיימים מפגעים בטיחותיים חמורים ומנהל העבודה או החברה אינם משתלטים על הנעשה באתר העבודה, ו/או אינם פועלים מידית, באופן משביע רצון לשיפור מצב הבטיחות באתר.

9.1.3 כאשר קיימת סכנת פגיעה בשלום ציבור הנוסעים בתחנות הנוסעים.

9.1.4 אי מלוי הנחיות בטיחות כתובות.

באתר העבודה בו הופסקה העבודה, תחודש העבודה רק לאחר תיקון המצב וקבלת דוח בכתב מהקבלן על תיקון הליקויים שבגינם הופסקה העבודה.

9.2 כל המשמעויות הנובעות מהפסקת העבודה כאמור לעיל, יחולו על הקבלן.

10. אירועי בטיחות – תאונות עבודה ואירועי כמעט ונפגע

10.1 סעיף זה יציג את הדרישות, האחריות ודרכי הפעולה והתגובה בהתרחש תאונת עבודה ותקריות בטיחותיות. בנוסף לנוהל הדיווח הפנימי של הקבלן לתקריות בטיחותיות, על הקבלן להעביר לידי רכבת ישראל את כל הדיווחים הרלבנטיים לאירוע, לרבות דיווחים בדבר תאונות ואירועי "כמעט ונפגע" ו "כמעט וקרה".

10.2 הגדרות

10.2.1 מצב חירום – מצב שנשקפת בו סכנה לאדם עקב תקרית או תאונה.

10.2.2 תקרית בטיחות - (Safety Incident) – אירוע שבו מתממש הפוטנציאל של גורם סיכון או של מפגע בלא פגיעה באדם, לרבות מקרה מסוכן כמשמעותו בפקודת תאונות ומחלות משלח יד.

10.2.3 תאונת עבודה (Work Accident) – תאונה שאירעה לעובד תוך כדי עבודתו ועקב עבודתו אצל מעבידו או מטעמו, ולעובד עצמאי – עקב עיסוקו במשלח ידו.

10.2.4 רשימת קשר - רשימה בדוקה ועדכנית של כל הגורמים בעלי תפקיד במערך התגובה לאירועים של צוות הקבלן.

10.3 נוהל דווח אירועי בטיחות – תאונות עבודה ואירועי כמעט ונפגע.

10.3.1 המפקח מטעם הקבלן אחראי לדווח על כל אירועי הבטיחות והבריאות (כולל כל פגיעה/מחלה הקשורה בעבודה או כמעט תאונה) לאיש הקשר של רכבת ישראל ו/או לנציג הבטיחות והבריאות של האתר מיד עם היוודע לו הדבר.
עיקרי הדיווח הראשוני והמידי יכללו בצורה ברורה וקצרה את פרטי המידע להלן:

10.3.1.1 מקום התרחשות האירוע.

10.3.1.2 מה קרה או קורה ?

10.3.1.3 מתי קרה או זוהה האירוע ?

10.3.1.4 מי או מה מעורבים באירוע (אנשים, נפגעים, ציוד או חומרים) ?

10.3.1.5 מדוע קרה, סיבה אפשרית לאירוע ?

10.3.1.6 מוסר הדיווח, המדווח ופרטיו.

10.3.1.7 מקבל הדיווח, המדווח ופרטיו.

10.3.2 לאחר דיווח האירוע לנציג האתר של רכבת ישראל ו/או לממונה על הבטיחות הרלבנטי ברכבת ישראל, המפקח מטעם הקבלן יבצע את הליכי דיווח האירוע ובדיקתו מטעם הקבלן. עם השלמת הבדיקה ולא יאוחר מ 48 שעות מזמן התרחשות האירוע, יועבר העתק של הדו"ח והבדיקה לאיש הקשר מטעם רכבת ישראל ו/או לנציג הבטיחות והבריאות.

10.3.3 אם האירוע הוא כמעט תאונה, איש הקשר מטעם רכבת ישראל חייב לקבל הודעה מידית כדי לקבוע אם נדרשות פעולות נוספות.

10.3.4 עובדי תחזוקה ידווחו למב"ת, מוקד בטיחות, מנהל המתחם/תחנה/מנהל אגף וממונה הבטיחות הרכבתי, בהתאם לשייכות וסוג האירוע.

10.3.5 באתרי העבודה / חברה / תיקי הבטיחות יפורסמו באופן גלוי וברור דרכי ההתקשרות לאנשי הקשר ומוקדי החירום. מידע זה אף ייכלל בהדרכת הבטיחות להתמצאות שתועבר לעובדים ובתמצית ההדרכה שתימסר בכתב לכל עובד קבלן.

10.3.5.1 להלן מס' טלפון למוקדים רלבנטיים בר"י :

10.3.5.1.1 מנהל מחלקת פיקוד במשמרת - משואה – 04-8564986

10.3.5.1.2 מוקד מב"ת – 04-8564999

10.3.5.1.3 מוקד בטחון – 08-6533955, 08-6533080, 08-6533040

10.3.5.1.4 מוקד בטיחות – 08-6533986, 08-6533078, 08-6533985

10.3.5.1.5 מוקד נוסעים – 04-8564802

10.3.5.1.6 מוקד לוגיסטיקה – 08-6831223

10.3.6 חל איסור בתכלית למסור כל מידע או לקיים שיחות בנושא האירוע ומהלכו עם או בנוכחות גורמים חיצוניים, לרבות התקשורת. במקרה ועולה הצורך לכך, יש להפנות שאלות של גורמי חוץ לאנשי הנהלת רכבת ישראל או האתר.

10.4 תכנית תגובה למצבי חירום. (שריפות, הצפות, נזקי מזג אוויר וכד').

10.4.1 הקבלן ירענן את פרק רשימת הוראות ונוהלי הבטיחות והבריאות התעסוקתית בתוכנית לניהול הבטיחות, לרבות נוהלי היערכות ותגובה למצבי חירום, בציון מועד עדכונם האחרון.

10.4.2 התכנית לניהול הבטיחות של הקבלן תתייחס ותכלול נהלים מתאימים לכל מצב חירום הניתן לצפייה באופן סביר ועלול לנבוע מאופי וסוג הפעילות של הקבלן בסביבת העבודה הנתונה.

10.5 חזרה לפעילות שגרתית

10.5.1 חזרה לפעילות עבודה שגרתית בתום אירוע חירום תוכרז על-ידי נציגי רכבת ישראל בלבד, או על - ידי חברת הניהול / פיקוח באתר.

10.5.2 הודעת "חזרה לפעילות שגרתית" תועבר לכל הקבלנים ולגורמי הניהול ברמות השונות באתר. העברת המידע לעובדים והחזרתם לעבודה תתבצע באחריות הקבלן לאחר קבלת ההודעה.

<u>יודגש: נציגי הרכבת ו/או חברת הניהול רשאים לתחקר כל אירוע בהתאם לנהלי רכבת ישראל.</u>

11. בטיחות בעבודה לקבלנים במתחמי ובאתרי רכבת ישראל.

תנאי סף לביצוע עבודות במתחמי ר"י בכלל ובקרבת המסילה בפרט.

11.1 מינוי ממונה על הבטיחות, בהתאם לתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו – 1996. בעל אישור כשירות – ראה סעיף 11.13 .

11.2 הכנת תוכנית לניהול בטיחות, בהתאם לתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (תכנית לניהול \ הבטיחות), תשע"ג – 2013. התוכנית תועבר למנהל/ממונה על הבטיחות החטיבתי הרלבנטי להתייחסות. הממונה על הבטיחות הרכבתי, לאחר עיון בחומר שהוגש, ינחה על הוראות הבטיחות שיש לקיים בעת ביצוע העבודה. התוכנית תוגש בהתאם ללוחות הזמנים כאמור בצו תחילת העבודה.

11.2.1 קבלן אשר אינו נדרש להכין תוכנית לניהול בטיחות כהגדרתו בחוק, יגיש ניהול סיכונים לממונה על הבטיחות הרלבנטי לקבלת התייחסות, הכולל סקר גורמי סיכון ודרכי פעולה.

11.2.2 פרק ניהול הסיכונים יבוצע בהתאם לנוהל ר"י 10-01-003 – "ניהול סיכוני בטיחות".

11.3 בעבודות בניה ובניה הנדסית, תתקיים העבודה בפיקוחו המתמיד של מנהל עבודה מוסמך, בהתאם לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה), התשמ"ח 1988, המפקח על העבודה ועל כל העובדים באתר.

11.4 בעבודות בהן אין חובת מינוי מנהל עבודה, ימונה ראש צוות האחראי לניהול העובדים והבטיחות באתרי העבודה ויודרך בהתאם.

11.5 עוזר בטיחות – ימונה עוזר בטיחות בהתאם לחוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד 1954 (תיקון 11), שיסייע למנהל העבודה באתר הבנייה.

11.6 הדרכת עובדים - הקבלן יוודא כי עובדיו מודרכים בהתאם לתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכת עובדים) התשנ"ט – 1999. הדרכת העובדים הינה תנאי לתחילת ביצוע עבודות במתחמי רכבת ישראל בדגש רב על הסיכונים שבעבודות בקרבת מסילות רכבת. ראה סעיף 7.

11.7 בעבודות המבוצעות בקרבת המסילה תתבצע השגחה והתראה מתמדת על קבוצות העובדים, לאורך כל מהלך העבודה על ידי עובדים מטעם הקבלן, המשמשים "צופי מסילה " כמפורט בסעיף 11.12 להלן.

11.8 להלן עבודות בקרבת המסילה, שלגביהן נדרשת התייחסות מיוחדת, בנוסף למצוין בסעיף 4.4.

11.8.1 ביצוע עבודה עם ציוד מכני הנדסי בעלי זרוע אשר יכולים להגיע לתחום המסילה. (באגר, שופל, מנוף וכד').

11.8.2 קידוחים. (קידוחים לכלונסאות, ביסוס נציבי גשרים, הצבת עמודים וכד').

11.8.3 יציקות. (יציקת כלונסאות, יציקת קירות, יציקות מעל תשתית מסילתית וכד').

11.8.4 גשרים עיליים. (הנפת קורות, התקנת פיגומים, הצבת מנופים וכד').

11.8.5 מעברים תת קרקעיים. (הפרדות מפלסיות, מעבירי מים, תשתיות חשמל, תקשורת וכד').

11.8.6 מפגשי רכבת/דרכים. (ביטול/התקנה/שדרוג/אחזקה וכד').

11.8.7 עבודות חפירה. (ראה סעיף 11.15).

11.8.8 עבודות חמות. (ראה סעיף 4.9).

11.8.9 עבודות אחרות בהתאם לשיקול דעתו של הממונה על הבטיחות הרכבתי.

11.9 הצבת משגיח בטיחות – בהתאם לסעיף 6.3.3.

11.10 מבלי לסתור את כל האמור לעיל ובלא שהדבר יהווה אישור לקבלן לעבוד על גבי מסילה פעילה או מעבר לגדר ההפרדה, מתחייב הקבלן לנקוט בכל האמצעים למנוע נפילת חלקי ציוד על פסי הרכבת או בתחום המסילה.

11.11 הקבלן יהיה אחראי להודיע מיד לרכבת ישראל על כל שיבוש התשתית המסילתית שנגרמה כתוצאה מנפילת ציוד כזו והאחריות לפינויים תחול עליו, תוך נקיטת כל אמצעי הבטיחות. באחריות הקבלן למנוע חדירת כל זרוע של ציוד מכני הנדסי או כלי אחר מעבר לגדר הבטיחות.

11.12 צופה מסילה – בעבודות המתבצעות בקרבת מסילה פעילה.

11.12.1 באחריות הקבלן למנות עובדים מטעמו הנקראים "צופי מסילה" כאמור בסעיף 11.7 אשר כל תפקידם למנוע גישת עובדים וציוד למסילה פעילה ולתת התראה לעובדים ולמפעילי ציוד על התקרבות נייד רכבתי. על הקבלן לבחור צופי מסילה שהינם בעלי ראיה ושמיעה תקינים ולוודא כי הם בעלי יכולת דיבור טובה בעברית.

11.12.2 הקבלן אחראי לוודא כי לא יפעל עובד מטעמו כצופה מסילה אלא אם כן עבר תחילה השתלמות ייעודית בחברת רכבת ישראל בע"מ והוסמך לתפקיד זה.
למען הסר ספק, יובהר כי עלות ההשתלמות הייעודית (הסמכה) וכן עלות ההעסקה, של צופה המסילה בפרויקט, תהיה של הקבלן בלבד.

11.12.3 באחריות הקבלן לוודא כי תעודת ההסמכה של "צופה המסילה" מטעמו הינה בתוקף בכל עת.

11.12.4 צופה מסילה אשר ברשותו תעודה שאינה בתוקף, אינו יוכל לשמש כצופה מסילה.

11.12.5 במידה ומתבצעת עבודה במספר מקומות בקרבת מסילה פעילה בו זמנית, נדרש להתקין גדר בטיחות כאמור וצופי מסילה בכל אחד ממקומות העבודה. באחריות מנהל העבודה/ראש הצוות של הקבלן קביעת מיקומו של צופה המסילה.

11.12.6 חל איסור מפורש להתחיל בעבודה לפני הגעת צופי מסילה, נוכחות צופי מסילה בעת ביצוע עבודה בקרבת מסילות פעילות הוא תנאי הכרחי ובל יעבור לתחילת עבודה בכל יום של עבודה בקרבת מסילה פעילה כאמור.

11.12.7 באחריות הקבלן לוודא כי בעת מילוי תפקידו, יהיה לבוש "צופה המסילה" בבגדי עבודה מלאים, בגד זוהר תקני עם כיתוב "צופה מסילה" על הגב ועל החזה. כמו כן יהיו ברשותו חצוצרה/מגפון, פנס, ודגלים בצבעים אדום וירוק.

11.12.8 באחריות הקבלן לוודא כי "צופה המסילה" הינו כשיר לביצוע ההשגחה.

11.12.9 באחריות "צופה המסילה" להדריך את כל העובדים ומפעילי הציוד המכאני על האיסור מלעבור את גדר ההפרדה לכיוון המסילה וגם להתרחק מהמסילה אם ישמעו צפירה, אם יימצאו על המסילה או בקרבתה.

11.12.10 כאשר עבודות מתבצעות בקרבת מסילות כפולות חובה על צופי המסילה, להקפיד במשנה זהירות ולהישמר מהתנועה המתבצעת על המסילה השנייה, היות ורכבות יכולות להגיע משני הכיוונים.

11.12.11 באחריות מנ"ע להבטיח שכל העובדים באתר ישמעו להוראות צופה המסילה וימנעו כל מעבר על גבי מסילה פעילה או התקרבות אליה.

11.12.12 תחום העבודה המותר הנו רק במרחק העולה על 2.31 מ' מציר המסילה הקרובה ורק מעבר לגדר ההפרדה.

11.12.13 במקרים בהם אין אפשרות להציב "צופה מסילה", באחריות הקבלן להזמין משגיח בטיחות רכבתי עפ"י הנחיות רכבת ישראל.

11.13 ממונה על הבטיחות בעבודה – מטעם החברה/הקבלן המבצע.

11.13.1 בהתאם לסעיף 11.1 על חברה/קבלן, המועסק/ת בביצוע עבודות במתחמי הרכבת, למנות ממונה על הבטיחות.

11.13.2 מינוי הממונה על הבטיחות יתבצע בהתאם לתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו – 1996.

11.13.3 הממונה על הבטיחות יהיה בעל תעודת כשירות בתוקף.

11.13.4 ממונה הבטיחות יהיה בעל וותק של שלוש שנים לפחות בענף שבו הוא מועסק ובוגר השתלמות ענפית באותו ענף.

11.13.5 ממונה הבטיחות יפעל עפ"י תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו 1996.

11.13.6 הממונה על הבטיחות של הקבלן יבצע סיור שבועי אחד לפחות באתרי העבודות ויפרסם דוח/מבדק בטיחות בהתאם למעסיקו לא יאוחר מ 24 שעות ובצרוף העתק ליזם העבודה ברכבת ישראל. דו"ח סיור/מבדק הממונה יבוצע בהתאם לנספח א'.

11.13.7 הממונה על הבטיחות מטעם הקבלן יבצע מעקב אחר תיקון הליקויים שהתגלו במהלך הסיור/מבדק בהתאם ללו"ז שקבע, לרבות אסמכתאות המעידות על תיקון ליקויים אלה כגון: תסקירים, אישור חשמלאי, צילום וכד'.

11.13.8 הממונה על הבטיחות של הקבלן ישתתף באופן קבוע בישיבות הצוות השבועיות הנערכות באתר.

11.13.9 בעבודות בעלות סיכון גבוה ועפ"י שיקולו של ממונה הבטיחות הרכבתי, ייתכן ותידרש נוכחות קבועה של הממונה על הבטיחות של הקבלן באתרי העבודות.

11.13.10 אגף בטיחות ברכבת ישראל / מנהל הבטיחות הרלבנטי רשאים להוסיף/לשנות את תנאי העסקתו והגדרת תפקידו של ממונה הבטיחות של הקבלן בהתאם לצורך.

11.14 ממונה על הבטיחות בעבודה – מטעם חברת הניהול/פיקוח.

11.14.1 בפרויקטים/עבודות שבהן נשכרת חברת ניהול, ימונה ממונה על בטיחות מטעמה.

11.14.2 הממונה על הבטיחות יהיה בעל תעודת כשירות בתוקף.

11.14.3 הממונה על הבטיחות יהיה בעל וותק של חמש שנים לפחות בענף שבו הוא מועסק ובוגר השתלמות ענפית באותו ענף.

11.14.4 הממונה על הבטיחות יבצע סיור שבועי אחד לפחות באתרי העבודות ויפרסם דוח/מבדק בטיחות למנהל הפרויקט בחברת הניהול והעתק ליזם העבודה ברכבת ישראל. בסמכותו של מנהל הבטיחות/הממונה על הבטיחות החטיבתי בר"י להורות על הגברת תדירות הסיורים בהתאם להתקדמות הפרויקט ו/או בהתאם לניהול הסיכונים.

11.14.5 הממונה על הבטיחות יבצע מעקב ביצוע סיורים של ממונה על הבטיחות של הקבלן בהתאם לתדירות שנקבעה. כמו כן יוודא תיקון הליקויים שהועלו בסיורי הבטיחות של הקבלן.

11.14.6 הממונה על הבטיחות יבצע פיקוח שיכלול, בין היתר, יישום נושאים הנוגעים לניהול הבטיחות ולקיום דרישות נוהל זה והמתייחס לגורמי הסיכון הקיימים באתרי

העבודה של רכבת ישראל כגון עבודה בקרבת המסילה הפעילה, עבודה עם ציוד הנע על המסילה, עבודה בסביבה חשמלית וכד'.

11.14.7 הממונה על הבטיחות יוודא תיקון הליקויים מסיורו הקודם.

11.14.8 הממונה על הבטיחות, יברר סיבות ונסיבות של תאונות עבודה במגמה להפיק לקחים, כולל עריכת דוחות, ממצאים, מסקנות והמלצות.

מודגש בזאת כי על פי תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה), התשמ"ח - 1988, אחריות על הבטיחות בעבודה בעת ביצוע עבודות בנייה מוטלת על מבצע הבנייה ומנהל העבודה - האחראי על הבטיחות מטעמו. כל האמור להלן בא להוסיף ולא לגרוע מהנדרש על פי כל תקנה ו/או חוק.

11.15 עבודות חפירה באתרי הרכבת בכלל ובקרבת המסילה בפרט.

11.15.1 כל עבודות החפירה יתבצעו בהתאם לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה) התשמ"ח 1988 ועפ"י הוראות החוק.

11.15.2 בשום תנאי אין להשאיר חפירות פתוחות בקרבת מסילות פעילות.
באחריותו של הקבלן לכסות את כל הבורות או לגדר סביבם, בהתאם לתקנות למניעת נפילה / מעידה מקרית לחפירה.

11.15.3 ביצוע חפירות וקידוחים בקרבת מסילות מותנה בתיאום מראש עם האגפים הרלוונטיים בחטיבת תשתיות, (חשמל, תקשורת, הנדסה וכד' עפ"י התוכניות המאושרות לביצוע).
באחריות הקבלן, קבלת הוראות בטיחות והוראות מקצועיות ואשור מתאים בכתב מהאגפים הרלוונטיים.

11.15.4 מחובתו של הקבלן לדווח למנהל תחנה/מוסך/מתחם ולמפקח על כל חפירה פתוחה ולהעביר גם הודעה בכתב.

11.15.5 אם תוך כדי חפירה או קידוח נתקל הקבלן / מבצע העבודה, בצנרת תשתית תת-קרקעית של בזק או חברת חשמל או מקורות וכיוצא באלה או תשתיות של רכבת ישראל עליו להפסיק מיד את העבודה ולדווח על כך למפקח מטעם הרכבת.

11.16 בטיחות בתנועה

11.16.1 הגדרות

11.16.1.1 בטיחות בתנועה - מכלול הפעילויות והאמצעים באתרי העבודה, המיועדים להסדרת זרימת התנועה והגנה על משתמשי הדרך והעובדים באתר, לצורך מניעת תאונות דרכים.

11.16.1.2 הכוונת תנועה - סגירת נתיב ו / או מסלול תנועה, לצורך ביצוע עבודות אחזקה והעברת התנועה לנתיב ו / או מעקף חילופי באופן זמני.

11.16.1.3 מכוון תנועה - שוטר או כל מי שהוסמך להכוונת תנועה לפי תקנה 23 לתקנות התעבורה.

11.16.1.4 הסדר תנועה - תוכנית או תרשים תנועה שהוכנו ע"י מהנדס תנועה מוסמך ואושרו על ידי רשות תמרור מוסמכת המיועדים להסדיר את התנועה בכבישים ואופן השימוש בדרך.

11.16.1.5 העברת תנועה - כל שינוי בניתוב התנועה, כולל הסטתה, לרבות כינון הסדר תנועה חדש ומעבר בין שלבי הביצוע של הפרויקט.

11.16.2 כללי

11.16.2.1 על הקבלן או מי מטעמו חלה אחריות מלאה כל נושא בטיחות בתנועה ומניעת תאונות באתר העבודה.

11.16.2.2 על הקבלן לנקוט בכל אמצעי הבטיחות הנדרשים על מנת למנוע ככל שניתן שיבושים והפרעות לתנועה ומשתמשי הדרך.

11.16.2.3 במידה ובאתר העבודה אין תאורת דרך, הקבלן יהיה אחראי לקיום תאורה זמנית בטוחה ותקינה באתר. התאורה תבוצע בהתאם להנחיות רכבת ישראל בכפוף לתוכנית הסדרי התנועה.

11.16.2.4 באחריות הקבלן לבצע סריקה לאיתור ליקויי בטיחות באתרה עבודה, בתחילה ובסיום של כל יום עבודה. ביצוע הסריקה יירשם על ידי הקבלן ביומן העבודה על פי הסעיפים הבאים:
- תאריך ושעת הסריקה.
- המפגע.
- אופן הטיפול.

11.16.2.5 העבודה תבוצע בהתאם תוכנית הסדרי תנועה המאושרת ע"י רשות תמרור רלוונטית ובהתאם לתנאי המשטרה ולהוראות העבודה של אגף דרכים והסדרי תנועה המפורטות באוגדן הוראות עבודה המעודכן.

11.16.2.6 במידה ונדרש שינוי בתוכנית הסדר התנועה מאושרת – על הקבלן לעדכן את מנהל הפרויקט ולהגיש תוכנית מעודכנת על פי הנחיות אגף דרכים והסדרי תנועה לאישור רשות התמרור המוסמכת לפני ביצוע השינוי. חל איסור לבצע כל שינוי לפני אישור הסדר התנועה על ידי רשות התמרור הרלבנטית.

11.16.2.7 באחריות הקבלן - לבצע עבודה בתוואי שאושר ע"י תאום הנדסי בלבד – כל שינוי יביא להפסקת עבודה.

11.16.2.8 באחריות הקבלן לוודא שבכל זמן נתון ביצוע העבודות, יש לאפשר מעבר בטיחותי להולכי רגל בהתאם לתוכנית הסדרי תנועה מאושרת. (רוחב מינימאלי בקטע ישר הינו 1.30 מ').

11.16.2.9 יתכן כי בחלק מהעבודות יידרש ביצוע הסברה לאוכלוסייה כגון: שילוט מקדים/ מנשרים/ תקשורת או כל אמצעי אחר.

11.16.2.10 באחריות הקבלן - במשך כל זמן ביצוע העבודות חובה לתת מענה למעבר כלי רכב להצלה ובטחון כגון: מכבי אש, מד"א, משטרה.

11.16.2.11 במידה ולעבודה יש השפעה על דרכי גישה למרכזי חירום הכולל בתי חולים, משטרה וכד', יש לעדכנם ולהציג סיכום בכתב.

11.16.2.12 חל איסור מוחלט על העמסת משאיות ופריקת ציוד מחוץ לקטעי העבודה המוגדרים בתוכנית הסדרי תנועה מאושרים.

11.16.2.13 בכל עבודה אשר נדרשת פתיחת תעלות / חפירה וכו' יש חובה גידור וסימון אזור העבודה. חל איסור מוחלט על השארת תעלות פתוחות בסיום יום העבודה, לרבות שהאתר מגודר.

11.16.3 היתרי עבודה / רישיון עבודה

11.16.3.1 באתר העבודה חובה על הימצאות תיק פרויקט בכל זמני העבודה והוא יכלול את בין היתר המסמכים הבאים;
- רישיון לעבודות תשתית.
- סט תכניות מאושר לביצוע.
- תכניות הסדרי תנועה מאושרים ע"י רשות תמרור מוסמכת.
- פרוטוקול התייעצות עם משטרה.
- תנאי משטרה.
- היתר רשות התמרור.

11.16.4 שילוט, תמרור ואמצעי בטיחות

11.16.4.1 על הקבלן להציב שילוט, תמרור ואמצעי בטיחות בהתאם לתוכניות הסדרי תנועה שאושרו ע"י רשות תמרור מוסמכת.

11.16.4.2 כל התמרורים שיוצבו באתר העבודה יהיו בהתאם לאוגדן פרטים של אגף דרכים והסדרי תנועה ו/או בהתאם לתקנות והנחיות להצבת תמרורים המעודכן וכן תואמים תקן ישראלי מס' 2247 חלק 1.1 (מחזירי אור) ותקן ישראלי מס' 2247 חלק 1.2 (תמרורים).

11.16.4.3 על הקבלן לוודא שכל התמרורים, ההתקנים ואביזרי הבטיחות ומעקות הבטיחות המוצבים על ידו באתר מופיעים ברשימת המוצרים המאושרים ע"י הוועדה הבין משרדית להתקני תנועה ובטיחות, המופצת מעת לעת ע"י הוועדה.

11.16.4.4 פרוק עמודי תמרור זמני מחייב החזרת מצב לקדמותו ע"י הקבלן.

11.16.4.5 בעבודות הדורשות שימוש בעגלת חץ נגררת, לוח נייד מהבהב מבנה העגלה יהיה תואם למבנה המוגדר ב"מפרט כללי ללוח נייד מהבהב" - המאושר ע"י הוועדה הבין משרדית להתקני תנועה ובטיחות ובצמוד להיתר עגלה בתוקף.

11.16.4.6 בכל עבודה בתחום רשות תמרור רכבת ישראל ו/או רכבת ישראל הינה יזם

העבודות. תבוצע בקרה על הסדרי התנועה המוצבים בדרך אשר בעקבותיה יופץ דו"ח סטאטוס פריסת הסדר התנועה. ככל ורכבת ישראל תראה כי קבלן הבטיחות בתנועה אינו עומד בדרישות תהיה באפשרותה לדרוש את החלפתו.

11.16.5 הכוונת התנועה

11.16.5.1 סגירת נתיב ו/או מסלול תנועה לצורך ביצוע עבודות, שיקום ופיתוח והעברת התנועה למסלול חילופי באופן זמני, מחייבת הכוונת תנועה על ידי גורם מוסמך על פי תקנות התעבורה (שוטר או פקח תנועה מוסמך).

11.16.5.2 חל איסור מוחלט בהכוונת תנועה ע"י מי שלא הוסמך לכך.

11.16.5.3 באחריות הקבלן לבצע התקשרות עם קבלן משנה לבטיחות לצורך הצבת הסדר התנועה באתר. קבלן הבטיחות יהיה קבלן מוסמך ע"י חברת נתיבי ישראל וחלה עליו החובה להפעיל באתר צוותים מוסמכים בלבד.

11.16.5.4 צוות האבטחה כאמור, ימנה לפחות 2 עובדים. ראש צוות קבוצת האבטחה יהיה בוגר קורס לאבטחת אתרי סלילה, בעל תעודה תקפה על שמו.

11.16.5.5 יודגש בזאת כי בכל עבודה המצריכה קלקול מחסום במפגש כביש-מסילה בזמן מעבר של כלים ניידים לרבות כלי צמ"ה נדרש לבצע הכוונת תנועה כמצוין לעיל למניעת קונפליקט תנועתי בין כלי רכב לניידים רכבתיים (בהתאם להוראת עבודה של אגף דרכים והסדרי תנועה).

11.16.6 העברת תנועה – תבוצע עפ"י הוראת עבודה של אגף דרכים והסדרי תנועה

11.16.6.1 לצורך ביצוע העברת תנועה יש לתאם עם האגפים הרלוונטיים לרבות משטרה, לפחות 14 ימים לפני מועד העברת התנועה במתוכנן.

11.16.6.2 לפני ביצוע העברת התנועה, לפחות שבועיים לפני מועד ההעברה המתוכנן, באחריות מנהל הפרויקט לקיים סימולציה באתר עם כל הגורמים המעורבים בנושא: משטרה, מתכנן, קבלן בטיחות (הסדרי תנועה), קבלן הביצוע, ממונה הסדרי תנועה ובטיחות ופיקוח.

11.16.6.3 פריסת הסדר התנועה תבוצע בהתאם לנוהל העברת תנועה המעודכן ובהתאם לתוכניות הסדרי תנועה הזמניים שאושרו ע"י רשות התמרור המקומית.

11.16.6.4 לאחר ביצוע העברת התנועה, באחריות מתכנן הסדרי התנועה להעביר דו"ח פיקוח עליון בפרק זמן של עד 24 שעות ממועד ביצוע העברת התנועה.

11.16.6.5 ביצוע עבודה הדורשת הפעלת שוטרים ו/או פקחי תנועה תעשה רק בנוכחות מנהל הפרויקט ו/או מי שהוסמך על ידו באתר העבודה.

11.16.6.6 לפני תחילת העבודה יש להודיע למוקד הבטיחות רכבת ישראל ומוקד רשות התמרור שבתחומה מבוצעת העבודה.

11.16.7 כניסה ויציאת משאיות

11.16.7.1 על הקבלן קיימת החובה להיכנס ולצאת מהאתר רק במקומות שהוקצו לכך בתכנית הסדר התנועה שאושרה.

11.16.8 התארגנות באתר

11.16.8.1 באחריות הקבלן - לתאם עם מתכנן הסדרי התנועה את מיקום אזור ההתארגנות לכלול בתוכנית הסדרי תנועה מאושרים. התוכנית תובא לאישור רשות תמרור מקומית.

11.16.8.2 פסולת לא תאוחסן באתר בשום מצב משלבי העבודות באתר (פינוי הפסולת עודפת יבוצע מידי יום ביומו).

11.16.8.3 חומרי עבודה - יאוחסנו ויגודרו במקום שהוכשר ואושר לכך באופן בטיחותי ושלא מסכן את המשתמשים בדרך ואת הולכי הרגל באתר.

11.16.8.4 גדר הולכי רגל- תוצב גדר קשיחה על גבי תושבות כובד וללא נעיצה במסעה / בקרקע.

11.16.9 כביש מקורצף / משובש

11.16.9.1 בקטע שקורצף יוצב שילוט אזהרה תמרור 915 (כביש מקורצף) משני צדי הדרך המעיד על כביש מקורצף - בתוספת להסדר התנועה המאושר.

11.16.9.2 יש לבצע שיקום חציות במיסעה באמצעות CLSM וכן גימור נדרש בהתאם לקיים (אספלט, אבנים משתלבות וכו') וחידוש סימון צבע בהתאם לתוכנית מאושרת מיד בסיום העבודה. יודגש כי כל חצייה חדשה בתחום הדרך מצריכה את אישור אגף דרכים והסדרי תנועה.

11.16.9.3 אין להשאיר מדרגה לאורך ו/או לרוחב הדרך, באם לא קיימת אפשרות אחרת, יבוצע מיתון למדרגה בשיפוע של 20% ו/או כמוגדר במפרטי חברת נתיבי ישראל וכן יש להציב תמרור מתאים.

11.16.10 סיום העבודות

11.16.10.1 הקבלן מחויב בסיום העבודות לפנות כל חומרי הסלילה והעבודה, ולוודא השארת האתר נקי תקין ומסודר וכן ווידוא פירוק כל השילוט הזמני בסיום העבודות.

11.16.11 ניכויים בגין ליקויים בהסדרי תנועה.

11.16.11.1 במסגרת פעילות הבקרה בנושא הסדרי תנועה מדווחים לעיתים ליקויים ע"י בקר של אגף דרכים והסדרי תנועה או של מנהל הפרויקט.
מובא להלן לוח ניכויים בגין ליקויים בטיחות בתנועה שיופעל ע"י מנהל הפרויקט בהתאם לחומרת הליקוי.
מנהל הפרויקט ינהל מעקב אחרי טיפול בליקויי וביצוע הניכוי.

11.16.11.2 מנהל הפרויקט יבצע ניקויים בהתאם לדוחות הבקרה שתבוצע ע"י הבקרים של אגף דרכים והסדרי תנועה. מנהל הפרויקט יעביר למנהל אגף דרכים והסדרי תנועה דווח לגבי ניקויים שבוצעו בעקבות דוחות הבקרה.

לוח ניכויים כספיים לליקויים באמצעי בטיחות באתרי עבודה (לעניין סעיף 11.16.11).

מס"ד	תיאור	חסר – ש"ח	פגום – ש"ח
01	תמרורי אזהרה (ליח')	1,000	400
02	תמרורי הוריה (ליח')	1,200	1,000
03	תמרורי מודיעין (ליח')	400	200
04	תמרורי זכות קדימה/איסורים (ליח')	400	200
05	תמרורי סימון על פני הדרך	500	500
06	יח' סימון חיצים או השמת מדבקות מחזיקות אור לצורך סימון (ליח')	1,200	1,000
07	מחיקת צבע בהתאם לנוהל החברה הלאומית (לפי מ"א)	1,500	0
08	השארת "מדרגה" לאורך ולרוחב הדרך (ליח')		
09	תמרורי אתר עבודה (ליח')	500	300
10	תמרור 929 (מחסום הכוונה)	500	400
11	חצובה למתקן ולתמרורים + בסיס חצובה (תושבת גומי) (ליח')	500	500
12	מעקה בטיחות זמני - לפי מ"א	500	400
13	מעקה בטיחות זמני – אי שימוש ביח' קצה (ליח')	5,000	4,000
14	מעקה בטיחות זמני – אי שימוש במחזרי אור (ליח') חרוטים 931 (ליח')	200	75
15	מחסום נייד מהבהב על התקן נגרר או רכב – עגלת חץ	10,000	5,000
16	יציאת כלי רכב מאתר העבודה מלוכלך בבוץ בגלגלים ו/או בתא המטען	700	700
17	קיום תאורה זמנית באתר	500	200
18	איחור בסיום העבודה מהמאושר בהיתר, לכל שעה	1,000	

12.בטיחות בעבודה לקבלנים – תחומים ייעודיים.

הסעיפים מטה מהווים גם קישורים למסמכים.

12.1 ניהול הסיכונים בבטיחות יבוצע בהתאם לנוהל ר"י 10-01-003 "ניהול סיכוני בטיחות תפעולית ובטיחות בעבודה".

12.2 בטיחות בעבודה במנהרות רכבת בהתאם נוהל ר"י 71-02-06 "עבודה בטוחה במנהרות רכבת".

12.3 בטיחות בעבודה בקרבת כבלי איתות ותקשורת בהתאם לנוהל ר"י 71-02-04 "ביצוע עבודה בקרבת כבלי איתות ותקשורת ומתקניהם".

12.4 בטיחות בעבודה בגובה בהתאם לנוהל ר"י 10-04-112 "נוהל בטיחות בעבודה בגובה".

12.5 בטיחות בעבודה בגובה על סימנור על גשר בהתאם לנוהל ר"י 71-02-05 "עבודה בטוחה על סימנור בגשר".

12.6 בטיחות בעבודות חמות (ריתוך, השחזה, ליטוש, חיתוך, הלחמה, ביטומן חם וכד') בהתאם לנוהל ר"י 10-04-109 "מניעת אש במהלך ביצוע עבודה חמה".

12.7 בטיחות בעבודה בסביבה חשמלית בהתאם לנוהל ר"י 73-01-01 "עבודה בסביבה חשמלית".

12.8 יישום דרישות הבטיחות בעבודות תשתית בהתאם לנוהל ר"י 10-04-107 "יישום דרישות הבטיחות בעבודות תשתית".

12.9 הגנת הסביבה בהתאם לנספח ח'.

12.10 צו בטיחות 56415 – משרד הכלכלה והתעשייה.

13.נספחים:

נספח א' - דו"ח ביקורת בעבודה – אתרי רכבת ישראל. (קבלן).
נספח ב' - דו"ח ביקורת בטיחות בעבודה – אתרי רכבת ישראל. (חברת ניהול/פיקוח).
נספח ג' - סולם קנסות לעבירות בטיחותיות של קבלנים במתחמי רכבת ישראל.
נספח ד' - סילבוס חומרי הדרכות חובה לפי אוכלוסיות קבלנים.
נספח ה' - פרוט הנושאים להדרכת קבלנים.
נספח ו' - הוראות בטיחות למבקרים במתחמי הרכבת.
נספח ז' - צו בטיחות 56415 – משרד הכלכלה.
נספח ח' – נספח איכות סביבה לקבלנים וגורמי חוץ.
נספח ט' – הוראת עבודה – 500-501 – חטיבת נוסעים – עבודות קבלנים בתחנות נוסעים.
(יצורף להסכם עם קבלנים שמתוכננים לבצע עבודות בתחנות נוסעים).

נספח בטיחות לביצוע עבודות שונות במתחמי הרכבת

נספח א'

לוגו החברה – קבלן מבצע העבודה

(תאריך)

לכבוד / מנהל פרויקט

הנדון: דו"ח ביקורת בטיחות בעבודה – אתרי רכבת ישראל

שם האתר :

ק"מ רכבתי :

ביקורת מתאריך :

שם הקבלן המבצע :

שם מנהל עבודה :

שם הממונה על הבטיחות (מטעם המבצע) :

תפקיד המשתתף בסיור	שם	הערות/הסמכה
דוגמא : מנ"ע	ישראל ישראלי	

להלן ליקויים מביקור קודם שהתקיים בתאריך - _____ .

מס'	מהות הליקוי ומיקומו	הנחיות לביצוע	סטאטוס	אחראי ביצוע

פרק : חטיבת בטיחות	מהדורה מס' : 01 מתאריך: 31.05.2022
פרק משנה : אגף בטיחות	עמ' 30 מתוך 50

נספח בטיחות לביצוע עבודות שונות במתחמי הרכבת

נספח א' - המשך

נושאים המחייבים בדיקה :

מס'	הנושא הנבדק	תקין		הערות	תאריך גמר לביצוע	אחראי ביצוע
		כן	לא			
1	שילוט תקין באתר (כולל שילוט אזהרה). שם מבצע הבנייה, שם מנהל העבודה, מהות העבודה המתבצעת.					
2	ניהול ורישום פנקס כללי. תאונות, מחלות מקצוע, תסקירים, תעודות שונות, תוכנית בטיחות וסקר סיכונים עדכני, תרחישי חירום, הודעה על פעולות בנייה - מינוי מנהל עבודה.					
3	הדרכת עובדים - עובדים חדשים, טכנולוגיה חדשה, הדרכה לאחר אירוע בטיחותי, שיפור תהליכי עבודה. בדיקת תיעוד ובדיקת תשאול עובדים.					
4	גידור הפרדה ממסילות פעילות, כולל שילוט מתאים.					
5	תכנון בטיחותי כללי של אתר הבנייה במידת הצורך. התארגנות האתר לבטיחות – סימון אמצעים (כיבוי אש וכד').					
6	האם מתקיימות הגנות על עובדים בהתאם לניהול הסיכונים ?					
7	לבוש ונעליים. בגדי עבודה מסודרים, נעלי בטיחות תקניות.					
8	ציוד מגן אישי: חליפה זוהרת, אטמי אוזניים, כובע מגן.					
9	הגנה על בורות פתוחים בקרבת מסילות פעילות.					
10	קבלת אישור בכתב לחפירות בקרבת מסילה ע"י סמכות מחלקת חשמל ותקשורת.					
11	התקנת תאורה מתאימה לשם ביצוע עבודה בשעות החשיכה.					
12	פיגומים בקרבת המסילה - ביסוס, יציבות, עיגון למבנה, תקינות, בדיקת תיעוד הבדיקות של מנהל העבודה.					

פרק : חטיבת בטיחות	מהדורה מס' : 01 מתאריך: 31.05.2022
פרק משנה : אגף בטיחות	עמ' 31 מתוך 50

נספח בטיחות לביצוע עבודות שונות במתחמי הרכבת

נספח א' - המשך

13	עגורנים, מכונות הרמה - האם העבודה בקרבת מסילה מתבצעת עפ"י הנחיות ממונה הבטיחות (תפיסת קטע, משגיח מסילה, נוכחות ממונה בטיחות הקבלן ועוד...) ?					
14	האם נוכח צופה מסילה מוסמך מטעם הקבלן בעבודה בקרבת מסילה עפ"י ההנחיות ?					
15	האם קיימים דרכי התקשרות למצבי חרום/תאונה בידי מנהל העבודה ?					
16	נוכחות מנהל העבודה באתר העבודות.					

הערות :

_____
_____
_____
_____

שם הממונה על הבטיחות / כותב הדו"ח

נספח בטיחות לביצוע עבודות שונות במתחמי הרכבת

נספח ב'

לוגו החברה – חברת ניהול ופיקוח

(תאריך)

לכבוד / מנהל פרויקט

הנדון: דו"ח ביקורת בטיחות בעבודה – אתרי רכבת ישראל

שם האתר :

ק"מ רכבתי :

ביקורת מתאריך :

שם הקבלן המבצע :

שם מנהל עבודה :

שם הממונה על הבטיחות (מטעם המבצע) :

תפקיד המשתתף בסיור	שם	הערות/הסמכה
דוגמא : מנ"ע	ישראל ישראלי	

להלן ליקויים מביקור קודם שהתקיים בתאריך - _____ .

מס'	מהות הליקוי ומיקומו	הנחיות לביצוע	סטאטוס	אחראי ביצוע

פרק : חטיבת בטיחות	מהדורה מס' : 01 מתאריך: 31.05.2022
פרק משנה : אגף בטיחות	עמ' 33 מתוך 50

נספח בטיחות לביצוע עבודות שונות במתחמי הרכבת

נספח ב' – המשך

מס'	הנושא הנבדק	תקין		הערות	תאריך גמר לביצוע	אחראי ביצוע
		כן	לא			
1	נוכחות מנ"ע בשטחי העבודה ?					
2	האם כל העובדים מצוידים בצמ"א בהתאם לגורמי הסיכון ?					
3	פנקס כללי–נמצא ומנוהל כראוי ?					
4	פנקס הדרכה – נמצא ומנוהל כראוי ?					
5	האם קיים ותקין תיק ע"ר בהתאם לתקנות ?					
6	תוכנית לניהול בטיחות קיימת, מעודכנת ומנוהלת כראוי ?					
7	תקינות גדר הבטיחות + קיום שלטי אזהרה לעובדים ?					
8	סדר וניקיון באתר העבודה ?					
9	בדיקה מדגמית של עובד להכרת הוראות הבטיחות					
10	אזורי מנוחה ושירותים בהתאם לתקנות ?					
11						
12						

הערות ונושאים נוספים :

_____

_____

_____

_____

שם הממונה על הבטיחות / כותב הדו"ח

נספח בטיחות לביצוע עבודות שונות במתחמי הרכבת

נספח ג'

סולם קנסות לעבירות בטיחותיות של קבלנים במתחמי רכבת ישראל

1. הקנסות המפורטים להלן, ייגבו מהקבלן על כל אי בצוע או בצוע לקוי ו/או חריגה מכל הוראה המתחייבת מהוראות נוהל זה, וכולל כל הוראה /תקנה המתחייבת ממנו .
2. כל קנס הנקוב בטבלה, הינו לכל יום או חלק ממנו החל ממועד החריגה ועד לביטול החריגה על-ידי הקבלן ולכל עבירה ולכל אתר בנפרד.
3. כל הסכומים הינם בש"ח, לא כולל מע"מ ומעודכנים לאפריל 2011. סכומים אלו יעודכנו מעת לעת ע"י הרכבת.
4. אין באיזה מהוראות פרק זה, כדי לגרוע מכל הוראה אחרת בנוהל זה, או כדי לגרוע או לצמצם איזה מסמכויות המהנדס, בא כוחו, המפקח או ממונה הבטיחות.
5. הטלת קנסות בעקבות אי שימוש בציוד מגן אישי הינו עבור כל מקרה פרטי.

דרגת חומרה / אופי העבירה	1	2	3	4
	סכנה בטיחותית רגילה	חמור מסוכן (עלול לגרום לתאונות)	מסוכן מאוד (עלולה להיגרם תאונה לעובדים, בסבירות גבוהה) עלול להיגרם נזק/תאונה לנייד רכבתי. נוסעי רכבת עלולים להיפגע	מסוכן מאוד המחייב הפסקת עבודה מידית
חוסר/אי שימוש בציוד מגן אישי כגון:	• אי שימוש באטמי/מגני אוזניים בסביבה רועשת • אי שימוש בנעלי בטיחות • אי שימוש בבגד זוהר • אי שימוש בקסדות מגן • כל ציוד מגן אישי נדרש לביצוע עבודה • אי קיום הוראות מחייבות	• עבירות בטיחות אישיות חוזרות על עצמן. • מנהל עבודה מזלזל בהוראות בטיחות • עבירה חוזרת	• סיכון לתאונה חמורה עקב אי-שימוש בציוד מגן אישי מכל סוג שהוא • עבירה חוזרת	• מקרים בהם יופסק ביצוע העבודה, בגין ליקויים בטיחותיים חמורים, כמפורט בנספח בטיחות זה ובין היתר בסעיף 9 בנוהל זה
	הקנס: 3000 ₪	הקנס: 6000 ₪	הקנס: 10000 ₪	
ליקויים באמצעי בטיחות באתר העבודה וציוד עזר כגון:	• חוסר מעקות • חוסר שילוט בטיחותי • שימוש מסוכן בכלי עבודה • אי הקפדה על ציוד חשמלי ותפעולו	• ליקויים בפיגומים, או במשטחי עבודה • אי נקיטת אמצעי זהירות למניעת נפילת עובדים ציוד מגובה • אי נקיטת אמצעי זהירות בזמן חפירת מנהרות/תעלות • עבירה חוזרת	• עבירות חוזרות ונשנות באותו אתר או באתרים אחרים של אותה חברה • אי יישום הוראות בטיחות קודמות. • פעולות המסכנות עובדים אחרים באתר (השלכת/הפלת חומרים מגובה)	
	הקנס: 4500 ₪	הקנס: 9000 ₪	הקנס:10000 ₪	

פרק : חטיבת בטיחות	מהדורה מס' : 01 מתאריך: 31.05.2022
פרק משנה : אגף בטיחות	עמ' 35 מתוך 50

נספח בטיחות לביצוע עבודות שונות במתחמי הרכבת

דרגת חומרה / אופי העבירה	1	2	3	4
	סכנה בטיחותית רגילה	חמור מסוכן (עלול לגרום לתאונות)	מסוכן מאוד (עלולה להיגרם תאונה לעובדים, בסבירות גבוהה) עלול להיגרם נזק/תאונה לנייד רכבתי. נוסעי רכבת עלולים להיפגע	מסוכן מאוד המחייב הפסקת עבודה מידית
לקויים בתפעול צ.מ.ה במתחמי הרכבת	• תפעול ציוד בלתי תקין • אי הדרכת בטיחות למפעילי ציוד הנדסי • החלפת עובדים ללא הדרכה בטיחותית • אי הצבת תמרורי תנועה אי-ציות לתמרורי תנועה	• תפעול ציוד בלתי זהיר במנהרות • תפעול יחידות ציוד הנדסי קרובות ללא תאום • תפעול ציוד בקרבת מסילה בלא נוכחות צופה מסילה/משגיח מסילה • אי שימוש בציוד אמצעי/ אביזרי בטיחות קבוצתיים (גדר/שילוט) • עבירה חוזרת	• עבירות חוזרות • חציית מסילות פעילות עם רכב ללא אישור • חדירת צ.מ.ה לתחום המסילה בלא נוכחות משגיח • הפעלה ללא תסקיר בדיקה בתוקף	מקרים בהם יופסק ביצוע העבודה, בגין ליקויים בטיחותיים חמורים, כמפורט בנספח בטיחות זה ובין היתר בסעיף 9 בנוהל זה
	הקנס: 3000 ₪	הקנס: 5000 ₪	הקנס: 10000 ₪	
אי יישום הנחיות נוהל זה ו/או הוראות בטיחות מחייבות	• הנחת ציוד בקרבת מסילה • אי הצבת שלטים על גדרות הפרדה • אי הצבת גדר הפרדה	• עבירה בטיחות חוזרת • אי מילוי אחר הוראת נספח הבטיחות • התחלת עבודה לפני קבלת הדרכה בטיחותית • אי הכנת השטח כנדרש בנספח הבטיחות • עבירה חוזרת	• עבירות בטיחות חוזרות • אי יישום אחר הוראות נוהל זה • עבודה ללא משגיח/צופה רכבתי • אי הצבת גדרות הפרדה או הצבתן שלא עפ"י הנחיות • חציית מסילות פעילות ע"י עובדים	
	הקנס: 3000 ₪	הקנס:5000 ₪	הקנס: 10000 ₪	
התנהגות בלתי בטיחותית	• העסקת עובדים ללא הדרכת בטיחות • אי ציות להוראת מנהל/מפקח/ממונה • יצירת זיהומים סביבתיים	• אי יישום הנחיות בטיחות מסיורים קודמים • זיהום סביבתי בהיקף רחב • אי מסירת פרטים נכונים למנהל/מפקח/ ממונה • עבירה חוזרת	• סירוב להזדהות בפני מנהל/מפקח/ממונה • אלימות פיזית מילולית • התנהגות פרועה ובלתי הולמת • פגיעה חמורה באיכה"ס. (זיהום סביבתי כבד)	גובה הקנס לכל עבירה בדרגת חומרה 4, עלול להגיע עד לתקרה של 7,000 ₪, על פי שקול דעתו של ממונה הבטיחות מטעם הרכבת על העבודות (בחוזה קבלני, חב' הפקוח או בא כוח המהנדס) הנ"ל, בנוסף להפסקת עבודה מידית
	הקנס: 5000 ₪	הקנס: 7000 ₪	הקנס: 10000₪	

נספח ד'

סילבוס חומרי הדרכות חובה לפי אוכלוסיות קבלנים

1. הדרכה א' – הדרכת בסיס – ראה פירוט בנספח ה'.
   - 1.1 דרישות כלליות והתנהגות עובדים.
   - 1.2 בטיחות בעבודה והגנה על עובדים על ובקרבת מסילה והליך של תפיסת מסילה.
   - 1.3 בטיחות בעבודה בקרבת מסילה עם רשת חשמלית.
   - 1.4 בטיחות בעבודה במתחמי תחנות נוסעים ורציפי שרות לנוסעים.
   - 1.5 גידור ושילוט אזורי עבודה.
   - 1.6 כלי עבודה ידניים – בטיחות כללית.
   - 1.7 תגובה באירוע חירום (רעידת אדמה, צבע אדום שריפה וכד').
   - 1.8 ציוד מגן אישי.
   - 1.9 דיווח אירועי בטיחות ובריאות, נפגע וכמעט ונפגע.

2. הדרכה ב' - הדרכת קבלני תקשורת, בנייה, בנייה הנדסית, אחזקה, שיפוצים - ראה פירוט בנספח ה'.
   - 2.1 בטיחות בעבודה במנהרות וגשרי רכבת.
   - 2.2 בטיחות בעבודה עם חומ"ס וגהות תעסוקתית.
   - 2.3 בטיחות בביצוע עבודה חמה.
   - 2.4 בטיחות בעבודה בגובה בקרבת מסילה.
   - 2.5 נהלי נעילה ותיוג.
   - 2.6 בטיחות בעבודות הריסה.
   - 2.7 בטיחות בעבודה בחפירות.
   - 2.8 עגורנים וציוד ממונע וכמו כן כלים הנדסיים ניידים ע"ג המסילה.
   - 2.9 בטיחות בכניסה ועבודה במקומות מוקפים.
   - 2.10 הסדרי תנועה במתחמי הרכבת בכלל ובמפגשי דרך/מסילה בפרט.
   - 2.11 הכשרה/הסמכה להפעלת כלים וציוד הנדסי על המסילה.
   - 2.12 הדרכה מורחבת ייעודית לבטיחות בעבודה בקרבת קווי חשמל. (בהתאם לניהול הסיכונים).

3. הנחיות בטיחות למבקרים/אורחים (נספח ו')
   - 3.1 בטחון.
   - 3.2 דיווח פגיעות.
   - 3.3 ציוד מגן אישי.
   - 3.4 רציפי תחנות נוסעים ורציפי עבודה.
   - 3.5 מעידות, החלקות ונפילות.
   - 3.6 עבודה ותנועת מלגזות.
   - 3.7 חומ"ס.
   - 3.8 בטיחות מכונות.
   - 3.9 גידור/מחסומים ושילוט.
   - 3.10 איסור עישון.
   - 3.11 כניסת רכבים.
   - 3.12 נהג משאית.

**משק בית – ישתתף בהדרכה פרטנית

נספח ד' - המשך

4. השיטה:

4.1 כל קבלן המועסק ע"י רכבת ישראל ישתתף בהדרכה א' – נספח ה'.

4.2 קבלנים העוסקים בתחום השיפוצים, תקשורת, אחזקה, בנייה ובנייה הנדסית יעבור, בנוסף, את הדרכה ב' – נספח ה'.

4.3 שיטות ההדרכה ייקבעו לאחר דיוק התכנים כאשר העדיפות היא לייצר הדרכות דיגיטליות א-סינכרוניות (לומדה).

נספח ה'

פרוט הנושאים להדרכת קבלנים

1. הדרכה א' – הדרכת בסיס.

1.1 דרישות כלליות וכללי התנהגות לכלל עובדי הקבלן.

1.1.1 עובדים לא יעבדו בכל זמן בו יכולתם הפיזית/נפשית פגועה או עלולה להיות פגועה כתוצאה משימוש בתרופות מרשם חוקיות.

1.1.2 עובדים ישבו בכלי רכב נעים ויחגרו חגורות בטיחות בעת שכלי הרכב בתנועה.

1.1.3 חנית רכבי עובדי קבלן יתאפשרו רק במקומות מורשים. חל איסור מוחלט לחנות רכבים בסמוך למסילות רכבת.

1.1.4 עובדים לא ייקחו חלק בקטטות, לא יחזיקו בכלי נשק חם או כלי נשק אחר, לא יחזיקו או ישתמשו באלכוהול או סמים לא חוקיים או לא מורשים או יעשנו בשטח האתר, למעט ב"איזורי העישון".

1.1.5 עובדים יאכלו וישתו רק באזורים מיועדים ומורשים.

1.1.6 עובדים יבדקו את כל הכלים והציוד קודם לשימוש. לא יעשה שימוש בכלים ובציוד לא בטיחותיים.

1.1.7 עובדים יבצעו עבודה באופן בו תובטח בטיחות מקסימלית לעצמם, לעמיתיהם, לעובדי ר"י. ולציבור, ובהתאם לכל הדרישות הרגולטוריות.

1.1.8 עובדים לא ינסו לבצע עבודה אם הם אינם מרגישים כשירים או מסוגלים פיזית לבצעה.

1.1.9 עובדים יבצעו עבודה בהתאם לכללי ונהלי הבטיחות והבריאות כפי שפורסמו, הודרכו ונדרשו.

1.1.10 עובדים יקבלו הוראות ו/או הבהרות ספציפיות ממנהל העבודה/המפקח שלהם לפני שימשיכו בעבודה במצבים בהם דרישת או נהלי הבטיחות והבריאות אינם מובנים לחלוטין.

1.1.11 עובדים ישימו לב ויצייתו לכל שלטי האזהרה, ההכוונות וההודעות.

1.1.12 עובדים אינם מורשים ללבוש ביגוד רפוי או מתנפנף או כולל חלקים משוחררים או חפצים הבולטים מהכיסים, או חגורות כאשר הם נמצאים בקרבה מידית למכונות, מנועים, או ציוד סובב.

1.1.13 עובדים לא ישתמשו בציוד ר"י, בציוד נע, או בציוד מתוך מחסנים ללא אישור מעובד ר"י המשמש כאיש הקשר.

1.1.14 עובדים לעולם לא יפעילו מכונה או ציוד מסתובב כלשהו אלא אם כל המגינים ואמצעי הבטיחות נמצאים במקומם ובמצב תפעול תקין.

1.1.15 עובדים יישארו באזור העבודה הכללי המיועד ולא ייכנסו לאזורים אחרים, אלא אם קיבלו אישור מנציג האגף/מתחם/תחנה.

1.1.16 צעדים משמעתיים יינקטו בכל מקרה של הפרה בוטה או חוזרת של כללי הבטיחות הבריאות. פעולות משמעתיות עשויות לכלול השבתת העבודה בחיוב העלות על הקבלן.

נספח ה' - המשך

1.2 בטיחות בעת ביצוע עבודות על ובקרבת המסילה לרבות עבודות על רציפים בתחנות נוסעים ולרבות עבודות במתחמי תפעול ואחזקת נייד, יתבצעו בהתאם להוראות הפעלת הרכבת, נוהל זה לעבודות קבלנים ונהלי בטיחות רלבנטיים בר"י.

1.3 הדרכת בטיחות בביצוע עבודות בקרבת רשת חשמלית להינע רכבות תועבר לעובדים ע"י לומדה/הרצאה עדכנית בהתאם לנוהל ר"י – 73-01-01 - עבודה בסביבה חשמלית.

1.4 הדרכת בטיחות בנושא גידור ושילוט אזורי עבודה.

1.5 הדרכת בטיחות בנושא כלי עבודה ידניים.

1.6 הדרכת בטיחות בנושא אירועי חירום (רעידת אדמה, פח"ע, חפץ חשוד, שריפה).

1.7 הדרכת בטיחות בנושא שימוש וטיפול בציוד מגן אישי, יתבצע בהתאם לתקנות הבטיחות בעבודה ונוהל רכבת ישראל 10-04-110 שימוש בציוד מגן אישי.

1.8 הדרכה בנושא דווח תקריות בטיחות ובריאות תתבצע בהתאם לנוהל ר"י – 13-07-01 – טיפול בנפגעי תאונות עבודה ומחלות מקצוע.

2. <u>הדרכה ב' - הדרכת קבלני תקשורת, בנייה, בנייה הנדסית, אחזקה, שיפוצים.</u>

2.1 עבודה בגובה.

2.1.1 הדרכת בטיחות לעבודות בגובה תתבצע בהתאם לנוהל ר"י 10-04-112 נוהל בטיחות בעבודה בגובה.

2.1.2 הדרכת בטיחות לעבודה בגובה על סימנור על גשר תתבצע בהתאם לנוהל ר"י 71-02-05 עבודה בטוחה על סימנור בגשר.

2.2 הדרכת בטיחות בעבודה במנהרות רכבת יתבצעו בהתאם לנוהל ר"י – 71-02-06 נוהל עבודה בטוחה במנהרות רכבת.

2.3 הדרכת בטיחות בעבודה עם חומ"ס, אסבסט וסיבים.

2.4 הדרכת בטיחות בעבודות חמות תתבצע בהתאם לנוהל עבודה חמה לנוהל ר"י 10-04-109 מניעת אש במהלך ביצוע עבודה חמה.

2.5 הדרכת בטיחות בעבודה, נעילה ותיוג LOTO של מקורות אנרגיה תתבצע בהתאם לנוהל ר"י – 10-04-111 – נוהל נעילה ותיוג.

2.6 הדרכת בטיחות בעבודה בהריסה.

2.7 הדרכת בטיחות בעבודה בביצוע חפירות.

2.8 הדרכת בטיחות בנושא עגורנים וציוד ממונע.

2.9 הדרכת בטיחות לעבודה במקומות מוקפים.

2.10 הדרכת בטיחות בנושא עבודות במפגשי כביש/מסילה, הסדרי תנועה.

2.11 הכשרה/הסמכה להפעלת כלים וציוד הנדסי על המסילה.

2.12 הדרכת בטיחות בנושא משק בית – עבודות ניקיון וכד'.

2.13 הדרכת בטיחות בעבודה בקרבת קווי חשמל.

נספח בטיחות לביצוע עבודות שונות במתחמי הרכבת

נספח ו'

הוראות בטיחות למבקרים במתחמי הרכבת

אורח/ת יקר/ה !

מתחמי רכבת ישראל, הכוללים רשת מסילות פעילות, מתחמי עבודה ותחנות נוסעים מתאפיינים בתנועת רכבות ערה ובתוכם גם רשת חשמלית להנעת רכבות חשמליות ופעילות עובדי תחזוקה ותפעול.

זוהי סביבת עבודה שבתוכה גורמי סיכון שאינם מוכרים לך !

בכניסתך למתחמי הרכבת שמור על הוראות הבטיחות הבאות :

1. הקפד להישמע להוראות המלווה או / ו נציג הרכבת שברכבת / מתחם רכבת.
2. זהו מתקן נקי מסמים, אלכוהול או נשק. אדם המכניס סמים לא חוקיים, חומרים המכילים אלכוהול, או כלי נשק לשטח החברה יועמד לדין. אם אתה מחזיק בנשק כלשהו, חובה עליך לדווח עליו למחלקת בטחון.
3. בכניסה למתחמי הרכבת עליך להשתמש באפוד זוהר ובנעליים סגורות.
4. ההליכה במתחמי הרכבת מותרת רק על מדרכות ובאזורים מותרים.
5. חל איסור לנוע בשטחים תפעוליים / אחסון מכולות במתחמי הרכבת ללא אישור.
6. מהירות תנועת כלי רכב במתחם מותרת בהתאם להוראות המקומיות של המתחם.
7. חציית מסילות רכבת מותרת, אך ורק במעברים מוסדרים.
8. בהגיעך למפגש דרך/מסילה, טרם חציית המסילה, עלייך לפעול בהתאם להוראות התמרורים והשילוט הקיים במקום ולהימנע מחציה מסוכנת של המסילות.
9. בכניסתך לשטחי עבודה, עלייך להשתמש בציוד מגן אישי נוסף, בהתאם להוראות המקומיות של המתחם.
10. אין לעמוד בקרבת תנועת כלים ומטענים.
11. ברציפי תחנות רכבת אין להתקרב לשפת הרציף. יש לעמוד תמיד מעבר לפס הצהוב.
    אין לעמוד בקרבת מסילות ברזל שאינן בתחנות נוסעים במרחק הקטן מ 5 מ' מציר המסילה.
12. ביקור במקומות בהם קיימת רשת חשמלית להינע רכבות ובהם גם תחנות נוסעים, יתבצע באופן שתימנע כל התקרבות למרחק הקטן מ 3.25 מ' מתילי החשמל, עמודי החשמל, לרבות ציודם או עוגניהם.
13. מפעילי רכבים בעלי מטען יקפידו על גובה מקסימלי של 4.8 מ' (רכב + מטען) מפני הכביש.
14. לא יבוצעו עבודות מנוף, פריקה, טעינה ועבודות הנדסיות, מתחת לקווי מתח עילי.
15. בחלק ממתחמי הרכבת/מסופים, מאוחסנים חומרים מסוכנים. הנך מתבקש להימנע מכל מגע במכלים , אריזות ומכונות כלשהם ללא אישור מפורש.
16. חל איסור על עישון במקומות שאינם מורשים.
17. קיימת תנועה ערה של מלגזות בכל אזורי המפעל. הישאר בצד אחד של המעברים, עצור בקרבת דלתות או פינות והיה ער לתנועה בכל עת.
18. בטיחות מכונות - במהלך סיורך / ביקורך תעבור ליד מכונות תפעוליות. לעולם אל תניח אצבעות או ידיים בחלק כלשהו של מכונה. כל הציוד מוגן כנגד מגע מקרי, עם זאת, ההגנה אינה יכולה לפעול כנגד כל סוגי המגע.
19. גידור / מחסומים ושילוט - מטרת הגידור והשילוט היא לספק אמצעי של חסימת כניסה לאזור אשר עלול להכיל גורמי סיכון בטיחותיים, תנאים חריגים ו/או פעולות מיוחדות. אם אתה מבחין באזור חסום, אל תיכנס.
20. בכל מקרה של אירוע חריג / חרום, צפירת אזהרה, נדרש למלא אחר הוראות המלווה / נציג הרכבת או הוראות שיושמעו במערכת הכריזה.

אני החתום מטה מאשר בחתימתי, שהוסבר לי, קראתי והבנתי את הנחיות הבטיחות למבקרים ברכבת ישראל ואפעל עפ"י הרשום בדף זה.

שם ושם המשפחה	ת.ז / מס' דרכון	תאריך	חתימה

נספח ז'

משרד הכלכלה והתעשייה

ה חשון תשע"ז
06/11/2016
מספר מסמך :575554

רשום עם אישור מסירה

לכבוד
מר בועז צפריר
מנכ"ל
רכבת ישראל בע"מ
ארלוזורוב מס' 2
תל אביב - יפו 6345211

פקס : 03-6937480
(נשלח ב :דואר,פקס)

שלום רב,

חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד - 1954

צו בטיחות 56415

סימוכין הצעתנו לנוסח חדש לצו הבטיחות 26.10.16,מתאריך
:26/10/2016,סימוכין : זאב דיבסק (מספרנו :1148213(

בתוקף סמכותי לפי סעיף 6 (א) לחוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד – 1954, הנני : , הנני מצווה כי :

א. עבודות אשר מבוצעות ע"ג מסילת רכבת פעילה (מסילה ראשית אשר מתקיימת בה תנועת רכבות מסחרית – נוסעים ומטענים), או בקרבת מסילה פעילה, במרחק הקטן מ-5 מטרים ממרכז המסילה, תבוצענה בכפוף להנחיות הבאות :

1) העבודה תתבצע בניהול מתמיד של מנהל עבודה / ראש צוות אשר יפקח על העבודה והעובדים באתר וישגיח על העובדים. במקרה של צוות עובדים קטן (ארבעה עובדים או פחות) ניתן כי אחד העובדים ישמש כמנהל העבודה / ראש הצוות וגם כמשגיח שהוכשר לכך.

2) תוקם גדר הפרדה בין אתר העבודה למסילה רכבת פעילה, באופן שתמנע מעובד ו/או ציוד ו/או מכונות התקרבות אל המסילה הפעילה ולרכבות החולפות במקום.

3) על גדר ההפרדה יוצבו שלטי אזהרה האוסרים חצייתה לעבר המסילה הפעילה,

4) בעבודות בהן מתבצעות פעולות הנפה אשר עלולות לחצות את קו הגדר אל תחום המסילה, או בעבודות לגובה אשר יש חשש לנפילה את תחום המסילה, תקוים השגחה, התראה והתרעה מתמדת, לכל מהלך העבודה, על ידי עובד/ים המשמש/ים משגיח/ים, שהוכשרו לתפקידם.

5) אם אין אפשרות להפריד את אתר העבודה מן המסילה הפעילה על ידי גדר הפרדה (בהתאם למפורט בסעיף 1 לעיל), או אם הסיכון שבהקמת גדר הפרדה גבוה מהסיכון הכרוך בעבודה עצמה ו/או זמן הקמת הגדר גבוה מזמן ביצוע העבודה, תקוים השגחה, התראה והתרעה מתמדת, לכל מהלך העבודה, על ידי עובד/ים המשמש/ים משגיח/ים, שהוכשרו לתפקידם.

6) אם אין אפשרות להפריד את אתר העבודה מן המסילה הפעילה, על ידי גדר הפרדה (בהתאם למפורט בסעיף 1 לעיל), בעבודות שאינן עבודות בינוי ו/או תשתית, ו/או אין אפשרות בקיום השגחה והתראה מתמדת בכל מהלך העבודה, יבוצע ניתוח סיכונים ע"י ממונה בטיחות בהתאם לדרישות תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (תוכנית לניהול

מחוז ת"א והמרכז - בנייה, כתובת : רח' שלמה 53 ת"ד 393 תל-אביב 66845 טלפון : 03-7347000 פקס : 02-6662010
דוא"ל : pikuah.avoda.center@Economy.gov.il אתר אינטרנט : www.economy.gov.il/pikuach

נספח ז' - המשך

הבטיחות), התשע"ג-2013 לביצוע העבודות המיועדות, ובהתאם לו יוגדרו הנחיות בטיחות ואמצעי הבטיחות מתאימים אשר יבטיחו את שלומם ובריאותם של העובדים העוסקים במלאכה.

7) העובדים יודרכו בהוראות בטיחות לביצוע העבודה ע"י מנהל העבודה/ראש צוות. ההדרכה תועדה בפנקס ההדרכה על פי תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכת עובדים) התשנ"ט 1999.

ב. בעבודות אשר מבוצעות ע"ג רציפי תחנת רכבת ליד מסילה פעילה (רציפים ליד מסילה ראשית אשר מתקיימת בה תנועת רכבות מסחרית – נוסעים ומטענים), תקוים השגחה, התראה והתרעה מתמדת, במהלך העבודה, על ידי עובד/ים המשמש/ים משגיח/ים, שהוכשר לתפקידו לגבי עבודות הנעשות בין קו הרציף הצהוב (פס אזהרה), לקצה הרציף.

ג. צו זה מבטל את צו 51831 מיום 06/11/2016 ומחליף אותו.

בכבוד רב

אינג' בוריס קייקוב
סגן מפקח עבודה אזורי בתחום בניה
נייד : 050-6240590,
פקס : 02-6662010
Boris.Kaykov@economy.gov.il

מספרך ברישומינו הוא 82958. אנא ציין זאת במכתביך אלינו.

נספחים:
מסעיפי חוק ארגון הפקוח על העבודה, התשי"ד – 1954.

העתקים:
מפקח העבודה הראשי, ירושלים

נספח ח'

נספח איכות סביבה – עבודות קבלן וגורמי חוץ

הנחיות למניעת מפגעי ומטרדי סביבה בעת ביצוע עבודות בשטחי רכבת ישראל

1. כללי

במתחמי רכבת ישראל ובשטחיה מתבצעות בשגרה עבודות שונות הדורשות הסמכה לפי חוק, מיומנות מקצועית וכלים שאותם יכולה לספק חברת קבלן חיצונית.

קבלנים אלו עשויים להיות מועסקים ישירות על ידי החטיבות השונות ברכבת ישראל, או על ידי חברות ניהול פרויקטים.

מסמך זה מפרט את ודרישות הדין והיבטים הנוגעים לאיכות הסביבה על פיהם יש לבצע את העבודות במתחמי הרכבת על מנת לוודא שפעולות המבוצעות בשטח במסגרת העבודות לא יהוו או יגרמו לסכנה או מטרד סביבתי.

מובהר בזאת שכל האמור להלן בא להוסיף ולא לגרוע מהנדרש על פי כל דין.

2. הגדרות:

2.1 "ועדת היגוי" – פורום פנים רכבתי המוסמך לבדוק, לאשר, ולקדם פרויקטים.

2.2 "מנהל קו" – עובד רכבת שמונה לתאם ולרכז את הפרויקט מטעם הרכבת.

2.3 "קבלן חיצוני" – גורם מוסמך המבצע עבודות עבור רכבת ישראל, לפי חוזה לביצוע עבודות קבלניות.

2.4 "חברה מנהלת" – חברה המתמחה בניהול פרויקטים שהצעתה זכתה במכרז מס 21432 שפורסם ע"י רכבת ישראל לצורך הוצאה לפועל של פרויקטים ,והחתומה על החוזה.

2.5 "מנהל פרויקט" – עובד מטעם החברה המנהלת שאושר ע"י הרכבת לנהל פרויקט מסוים.

2.6 "השפעה סביבתית" – השפעות ישירות ועקיפות, שליליות וחיוביות, של פעילות החברה על איכות הסביבה, לרבות צריכת/ייצור אנרגיה ושינויי אקלים, איכות אוויר ואבק, זיהום קרקע ומים, מגוון ביולוגי, רעש, ייצור פסולת, וקרינה.

2.7 "מנהל סביבתי מטעם מנהל הפרויקט"– נציג המוגדר כאחראי מטעם חברת ניהול הפרויקטים להבטחת העמידה בדרישות התקנות הסביבתיות כפי שכתובות בחוק ובהנחיות יחידת איכות הסביבה של רכבת ישראל.

2.8 "תוכנית ניהול סיכונים סביבתית" – תוכנית לניהול הסיכונים הסביבתיים בפרויקט ביצוע בהתאם לתוצאות איסוף מידע על מפגעים סביבתיים.

3. <u>מסמכים ישימים</u>

3.1 חוק אוויר נקי, תשס"ח-2008.

3.2 חוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, תשע"א- 2011.

3.3 חוק למניעת מפגעים, תשכ"א-1961.

3.4 חוק החומרים המסוכנים, תשנ"ג – 1993.

3.5 חוק המים, התשי"ט- 1959 ותקנותיו.

3.6 תקנות המים (מניעת זיהום מים) (מתכות ומזהמים אחרים), תשס"א-2000.

3.7 חוק תאגידי מים וביוב, תשס"א-2001; כללי תאגידי מים וביוב (שפכי מפעלים המוזרמים למערכת הביוב), תשע"ד-2014.

3.8 חוק לטיפול סביבתי בציוד חשמלי ואלקטרוני ובסוללות, תשע"ב-2012.

3.9 תקנות למניעת מפגעים (מניעת רעש), תשנ"ג – 1992.

3.10 חוק הקרינה הבלתי מייננת, תשס"ו-2006.

3.11 מגדיר משימות ותעריף ניהול פרויקטים– חטיבת פיתוח, רכבת ישראל.

3.12 נהלי איכות סביבה רכבת ישראל:

- נוהל הוראות תפעול בנושא מפגעי אסבסט ואבק מזיק.
- נוהל טיפול בשפכי תעשייה וקרקעות מזוהמות במתחמי הרכבת.
- נוהל טיפול בנושא פלטות לאוויר וריח במתחמי הרכבת.
- נוהל בטיחות קרינה במתחמי הרכבת.

4. <u>הנחיות כלליות למניעה, דיווח וטיפול במפגעים סביבתיים לקבלנים המועסקים לביצוע עבודות ע"י רכבת ישראל:</u>

הנחיות אלו נוגעות <u>לכל קבלן</u> המעניק שירות לרכבת ישראל.

4.1 <u>זיהום אוויר, ריח ואבק מזיק</u>

4.1.1 על הקבלן לנקוט אמצעים למניעת גרימת זיהום אוויר חזק או בלתי סביר ולעמוד בערכי הסביבה כפי שנקבעו בתקנה 3 לתקנות אוויר נקי (ערכי איכות אוויר) (הוראת שעה), תשע"א-2011.

4.1.2 על הקבלן להימנע מגרימת ריח חזק או בלתי סביר, מכל מקור שהוא, אם הוא מפריע, או עשוי להפריע, לאדם המצוי בקרבת מקום, תושבים, או לעוברים ושבים.

4.1.3 מקום בו התגלה מפגע אסבסט, הקבלן ידאג לצמצם את הסיכון ובכלל זה:

4.1.3.1 להפסיק מידית כל עבודה במקום המפגע;

4.1.3.2 לדווח באופן מיידי לאיש הקשר הרכבתי המפעיל את הקבלן וליחידת איכות הסביבה ברכבת אודות המפגע;

4.1.3.3 למנוע הוצאת כל חפץ, לרבות פסולת, מאזור המפגע.

4.1.3.4 להמתין לקבלת הנחיות מקצועיות מיחידת איכות הסביבה.

4.2 <u>חומרים מסוכנים</u>

4.2.1 עמידה בהוראות חוק החומרים המסוכנים, תשנ"ג – 1993 ובתקנות אחסון ופינוי חומ"ס.

4.2.2 החזקת טפסי MSDS עבור החומרים בהם נעשה שימוש בשטח.

4.2.3 אחזקת חומרים מסוכנים הדרושים לביצוע העבודות הרלוונטיות בלבד.
לא יוחזקו בשטח רכבתי חומרים מסוכנים שאינם נדרשים לביצוע העבודה.

4.2.4 הכרת הרכבי ומאפייני החומרים המסוכנים בהם נעשה שימוש.

4.2.5 היתר רעלים בתוקף במידה ונעשה שימוש בחומרים טעוני היתר.

4.3 <u>זיהום שפכים, מים וקרקעות</u>

בעת ביצוע פעילות עם חומרים בעלי פוטנציאל לפגיעה באיכות השפכים וזיהום הקרקע, על הקבלן לשמור על הוראות הדין ודרישות רכבת ישראל על פי נהלים ובקרה מתמדת.

4.3.1 <u>הנחיות למניעת זיהום שפכים ומים:</u>

4.3.1.1 מניעת זיהום מקורות מים עיליים ותחתיים, לרבות הזרמת שפכים, נוזלים או ממסים מכל סוג העשויים למצוא דרכם למקורות המים.

4.3.1.2 במידה ונוצרים שפכים במסגרת העבודות באתר או שטח בו אין תשתית צנרת מוסדרת לטיפול בשפכים אלו, הם יפונו אך ורק לאתרים מורשים באמצעות חברת פינוי מוסמכת ותיעוד הפינוי יישמר ויוצג במידת הצורך.

4.3.1.3 חל איסור הזרמה של שפכי תעשייה המכילים שפכים אסורים ושפכים חריגים הטעונים אישור, למערכת הביוב של מתחמי הרכבת בפרט או כל בור ניקוז שפכים בכלל.

4.3.1.4 במידה ומתגלה חשד לזיהום מים עיליים או תחתיים הקיים באתר טרם ביצוע תחילת העבודות יש להודיע על כך לאיש הקשר ברכבת וליחידת איכות הסביבה באופן מיידי.

4.3.2 <u>הנחיות למניעת זיהום קרקעות:</u>

4.3.2.1 מניעת גרימת זיהום קרקע, לרבות סילוק חומר מזהם לקרקע או ביצוע כל פעולה העשויה לגרום לזיהום קרקע.

4.3.2.2 במידה ונתגלה כי עבודות הפרויקט עתידות להתבצע באתר בעל פוטנציאל לזיהום קרקע קיים מפעילות בעבר (לדוגמא: מיכלי דלק, פעילות תעשייתית ועוד), או שיעלו ממצאים בשטח לחשד של זיהום קרקע יש לדווח לאיש הקשר ברכבת וליחידת איכות הסביבה של רכבת ישראל ולעצור עבודה במקום באם התחילה להמתין להנחיות מקצועיות.

4.3.3 <u>הנחיות כלליות למניעת זיהומי שפכים, מים וקרקע:</u>

4.3.3.1 על הקבלן להכין משטחים לטיפול בכלי צמ"ה בכל אתר התארגנות שמתבצע בו טיפול בכלים מסוג זה, באופן שימנע דליפה של שמנים ודלק לתת הקרקע.

4.3.3.2 כלל מכלי הכימיקלים באתר הפרויקט יוצבו בתוך מאצרות תקינות, בעלות נפח אצירה של 110% מנפח המיכל הגדול.

4.3.3.3 שמן או דלק שייאצרו במאצרה מכל סיבה שהיא, יישאבו ויפונו לאתר מורשה בהקדם.

חל איסור מוחלט לנקז לסביבה מים שהצטברו במאצרה.

4.3.3.4 נפח החומרים המאוחסנים בשטח האתר שהינם בעלי פוטנציאל לפגיעה בשפכים, מים וקרקע יתאים לכמות הדרושה לביצוע העבודה הנדרשת. לא יוחזקו ויאוחסנו חומרים בנפח עודף.

4.3.3.5 שמן משומש ייאסף, יאוחסן ויועבר לאתר מחזור. הטיפול בשמנים משומשים יהיה לפי תקנות למניעת מפגעים (שמן משומש) התשנ"ג 1993.

4.3.3.6 יש לוודא קיום חומרי ספיחה למקרה של אירוע שפיכת דלקים ושמנים.

4.4 <u>פסולת</u>

4.4.1 על הקבלן להפריד בין סוגי הפסולת המיוצרת במסגרת עבודתו ע"י הפרדה, איסוף, פינוי ומחזור, בהתאם לדרישות הרגולציה הרלוונטיות.

עץ, קרטון, בטון, פלדה, פלסטיק, עפר, וכן פסולת ציוד חשמלי ואלקטרוני – יש לפנות למיכלי איסוף מתאימים.

4.4.2 היה והעבודה מתבצעת בשטח ללא מכלי איסוף, באחריות הקבלן לדאוג להצבת מיכלים בהתאם לסוג הפסולת הנוצרת בעבודה, ולפנותם לאתר טיפול מורשה.

יש לשמור על תעודות הפינוי ולהציגם במידת הנדרש.

4.4.3 צמיגים משומשים או צמיגים קיימים שיאספו עם תחילת העבודות באתר יאוחסנו ע"ג משטח בעל שילוט מתאים.

4.4.4 צמיגים משומשים יפונו תוך שבעה ימים מיום החלפתם לאתר מחזור צמיגים.

4.4.5 מצברים משומשים יאוחסנו על גבי משטח בעל שילוט מתאים ויוחזרו לספק המצברים.

אין להשליך מצברים בשטח.

4.4.6 ערימות עודפי עפר וחפירה באתר עבודה יפונו לאתר עודפי בנייה או קליטה מאושר ולא יושארו בשטח (גם לאחר שיטוח).

4.5 <u>קרינה אלמ"ג</u>

במידה והעבודה כוללת הקמה של מקור קרינה אלמ"ג (לדוגמא אנטנה) על הקבלן ליצור קשר עם יחידת איכות הסביבה ברכבת לצורך ווידוא כי קיימים היתרי הקמה והפעלה מאת המשרד להגנ"ס.

4.6 <u>מניעת רעש וערעידות</u>

על הקבלן לעמוד בתקנות למניעת מפגעים (מניעת רעש), תשנ"ג – 1992 בדבר עבודות תיקון, שיפוץ, בנייה והפעלת מכונות במתחמים המצויים באזורי מגורים.

5. <u>פרויקטי פיתוח רכבתיים</u>

רכבת ישראל מתכננת ומבצעת פרויקטי פיתוח מגוונים הכוללים הקמת מסילות וקווים, הקמה ושדרוג מתחמי תפעול רכבתיים, תחנות רכבת, ועוד.

פרויקטי פיתוח מאופיינים בהפעלת חברת ניהול פרויקטים שאחראית למימוש יעדי הפרויקט והשלמת הביצוע על ידי הפעלת קבלנים שונים.

<u>הנחיות אלו מתייחסות לניהול פרויקט פיתוח:</u>

5.1 מנהל הקו/מתאם תכנון הינו האחראי מטעם הרכבת לפעילות הפרויקט, ומהווה איש הקשר הפנים רכבתי לכלל הנושאים הסביבתיים, בשגרה ובחירום, במסגרת הפרויקט מול יחידת איכות הסביבה רכבת ישראל.

5.2 כל פרויקט שמגיע יבוצע לאור ההערות וההתייחסות שהעבירה יחידת איכות הסביבה ואגף התכנון של רכבת ישראל בשלב התכנון הראשוני, שלב התכנון המוקדם ושלב התכנון המפורט.

5.3 חברת ניהול הפרויקט וכל קבלן המועסק תחתיה מחויבים לעמוד בכלל הסעיפים המפורטים בסעיף 3, בנהלי איכות הסביבה של רכבת ישראל, ובמידה וקיים – נספח למניעת מפגעים בפרויקט.

5.4 **בכל פרויקט יש לעבוד לפי השלבים המפורטים ב"מגדיר משימות ניהול פרויקטים" של רכבת ישראל הכוללים הנחיות לטיפול במפגעים סביבתיים טרם התחלת הביצוע, ופעולות לבקרה ומניעת מפגעים סביבתיים בזמן הביצוע.**

5.5 במידה והחשיפה הסביבתית בפרויקט הינה רחבה, בהתאם לשיקול דעתו של מנהל יחידת איכות הסביבה ברכבת ישראל, יוגדר נציג מטעם היחידה שיהווה איש הקשר הייעודי לפרויקט וילווה אותו.

5.6 חברת ניהול הפרויקטים תעבוד בתיאום עם יחידת איכות הסביבה רכבת ישראל.

5.7 ימונה מנהל סביבה/ נציג מטעם חברת הניהול לנושאים סביבתיים, אלא אם הוגדר אחרת על יחידת איכות הסביבה רכבת ישראל.

מובהר כי המינוי יכול להתווסף לאיש מקצוע בעל תפקיד נוסף בפרויקט.

נציג זה יתאים למינוי מבחינה מקצועית ועליו לעמוד בתנאים הבאים:

- הינו מהנדס מורשה בתחומי הנדסה אזרחית או איכות סביבה או בעל תואר ראשון לפחות במדעי הסביבה, גיאוגרפיה, טבע, כימיה או החיים או הנדסאי/טכנאי מוסמך (בעל תעודת הסמכה),
- ניסיון מקצועי מוכח:

  בעלי תואר ראשון – שנתיים ניסיון לפחות.

  הנדסאים – שלוש שנות ניסיון לפחות.

  טכנאים – חמש שנות ניסיון לפחות.
- ניסיון מוכח מצטבר של שנתיים לפחות בניהול או פיקוח סביבתי בפרויקטים הנדסה אזרחית בדגש על פיתוח תשתיות ב-10 שנים האחרונות.
- יכולת התנסחות טובה בשפה העברית, בכתב ובע"פ.

5.7.1 באחריות מנהל סביבה/ נציג מטעם חברת הניהול לנושאים סביבתיים לבצע:

5.7.1.1 פיקוח על עבודות הקבלן, ווידוא עמידת הקבלן במחויבויות הסביבתיות בהתאם ל<u>תכנית לניהול סביבתי/תכנית למניעת מפגעים</u> שאושרה לפרויקט לאורך כל שלבי הביצוע השונים: היערכות לביצוע, הקמה, ביצוע עבודות בפועל ומסירת הפרויקט.

5.7.1.2 סיורי פיקוח שבועיים או בסיום כל אבן דרך של מטעם חברת ניהול הפרויקט, והוצאת דו"ח ליקויים/ מפגעים מסכם.

5.7.1.3 קיום ישיבות חודשיות בנושאי סביבה בין הקבלן למנהל סביבה/ נציג מטעם חברת הניהול לנושאים סביבתיים (במידת הצורך).

ישיבות אלו יהיו מתועדות ויועברו לידי יחידת איכות הסביבה ברכבת.

5.7.1.4 תיעוד הסדרת מפגעים סביבתיים.

5.8 בכל חשד לאירוע בעל השלכות שליליות על איכות הסביבה, יש לדווח למנהל הקו ויחידת איכות הסביבה ברכבת ישראל באופן מיידי.

5.9 אין לפנות למשרד להגנת הסביבה ללא יידוע יחידת איכות הסביבה ברכבת ישראל.